

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 2. toukokuuta 2018
(OR. en)

8531/18

Toimielinten välinen asia:
2018/0111 (COD)

TELECOM 113
PI 48
RECH 156
MI 310
COMPET 266
DATAPROTECT 78
CYBER 80
IA 114
CODEC 674

EHDOTUS

Lähettiläs:	Euroopan komission pääsihteerin puolesta Jordi AYET PUIGARNAU, johtaja
Saapunut:	26. huhtikuuta 2018
Vastaanottaja:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, Euroopan unionin neuvoston pääsihteerin
Kom:n asiak. nro:	COM(2018) 234 final
Asia:	Ehdotus EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON DIREKTIIVIKSI julkisen sektorin hallussa olevien tietojen uudelleenkäytöstä (uudelleenlaadittu)

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena asiakirja COM(2018) 234 final.

Liite: COM(2018) 234 final

Bryssel 25.4.2018
COM(2018) 234 final

2018/0111 (COD)

Ehdotus

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON DIREKTIIVI

julkisen sektorin hallussa olevien tietojen uudelleenkäytöstä (uudelleenlaadittu)

{SWD(2018) 127 final} - {SWD(2018) 128 final} - {SWD(2018) 129 final} -
{SWD(2018) 145 final}

PERUSTELUT

1. EHDOTUKSEN TAUSTA

• Ehdotuksen perustelut ja tavoitteet

EU:n jäsenvaltioiden julkinen sektori tuottaa suuria määriä dataa, kuten säätietoja, digitaalisia karttoja, tilastoja ja oikeudellisia tietoja. Nämä tiedot ovat arvokas resurssi digitaalitaloudessa. Sen lisäksi, että niitä käytetään arvokkaana raaka-aineena datapohjaisten palvelujen ja sovellusten tuotannossa, ne myös tehostavat yksityisten ja julkisten palvelujen tarjontaa ja parantavat tietoon perustuvaa päätöksentekoa. EU on siksi jo useiden vuosien ajan edistänyt julkisen sektorin tiedon uudelleenkäyttöä.

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2003/98/EY julkisen sektorin hallussa olevien tietojen uudelleenkäytöstä ('PSI-direktiivi') annettiin 17. marraskuuta 2003. Direktiivin tavoitteena oli helpottaa julkisen sektorin hallussa olevien tietojen uudelleenkäyttöä koko unionissa yhdenmukaistamalla uudelleenkäyttöä koskevat perusedellytykset ja poistamalla suurimmat esteet, jotka haittaavat tietojen uudelleenkäyttöä sisämarkkinoilla. Direktiivillä otettiin käyttöön säännöksiä, jotka koskevat syrjimättömyyttä, maksuja, yksinoikeusjärjestelyjä, avoimuutta, lupia sekä käytännön välineitä, joilla helpotetaan julkisen sektorin tiedon löytämistä ja uudelleenkäyttöä.

Direktiiviä 2003/98/EY muutettiin heinäkuussa 2013 direktiivillä 2013/37/EU. Muutosten tavoitteena oli kannustaa jäsenvaltioita asettamaan saataville mahdollisimman paljon julkisen sektorin hallussa olevaa tietoa uudelleenkäyttöä varten. Muutoksiin sisältyivät velvollisuus sallia kaiken yleisesti saatavilla olevan julkisen tiedon uudelleenkäyttö, direktiivin soveltamisalan laajentaminen julkisten kirjastojen, museoiden ja arkistojen asiakirjoihin¹, maksuja koskeva yleissääntö, jonka mukaan maksut eivät saa ylittää tiedon jäljentämisestä, saataville asettamisesta ja jakelusta aiheutuvia marginaalikustannuksia, sekä julkisen sektorin elinten velvollisuus parantaa soveltamiensa maksusääntöjen ja ehtojen läpinäkyvyyttä. EU:n kaikki 28 jäsenvaltiota ovat saattaneet muutosdirektiivin osaksi kansallista lainsäädäntöään.

Direktiivin 13 artiklan mukaan Euroopan komission on tarkasteltava uudelleen direktiivin soveltamista ja toimitettava tarkastelunsa tulokset sekä mahdolliset direktiivin muuttamista koskevat ehdotukset ennen 18. heinäkuuta 2018. Komissio toteutti uudelleentarkastelun, ja sen tuloksena julkaistiin arviointiraportti². Raportissa todettiin, että direktiivi edistää edelleen keskeisten poliittisten tavoitteidensa saavuttamista. Esiin nousi kuitenkin useita ongelmia, joihin on puututtava, jotta julkisen sektorin tiedon Euroopan taloudelle ja yhteiskunnille tarjoamia mahdollisuuksia voitaisiin hyödyntää täysimääräisesti. Näitä ongelmia ovat muun muassa reaaliaikaisen pääsyn tarjoaminen dynaamiseen dataan asianmukaisilla teknisillä menetelmillä, korkean lisäarvon julkisen tiedon tarjonnan lisääminen uudelleenkäyttöä varten, uusien yksinoikeusjärjestelyjen muotojen syntymisen estäminen, marginaalikustannusten perimistä koskevaan periaatteeseen tehtävien poikkeusten käytön rajoittaminen sekä PSI-direktiivin ja eräiden siihen liittyvien säädösten välisen suhteen selventäminen.

Tällä ehdotuksella pyritään puuttumaan edellä mainittuihin ongelmiin ja mukauttamaan direktiivi datan hallinnan ja käytön alalla hiljattain tapahtuneisiin muutoksiin. Yleisenä

¹ Direktiivin 2 artiklassa määritelty termi ”asiakirja” olisi ymmärrettävä laajasti siten, että se kattaa myös datan ja sisällön kaltaiset käsitteet.

² SWD(2018) 145.

tavoitteena on edistää EU:n datavetoista taloutta lisäämällä sellaisen julkisen sektorin tiedon määrää, joka on saatavilla uudelleenkäyttöä varten, varmistamalla oikeudenmukainen kilpailu julkisen sektorin tietoon perustuvilla markkinoilla ja helppo pääsy näille markkinoille sekä parantamalla dataan perustuvaa rajatylittävää innovointia.

PSI-direktiivin uudelleentarkastelu on samalla tärkeä osa julkisten ja julkisesti rahoitettavien tietojen saatavuutta ja uudelleenkäyttöä koskevaa aloitetta, josta komissio ilmoitti digitaalisten sisämarkkinoiden strategian väliarvioinnissa³.

- **Yhdenmukaisuus muiden alaa koskevien politiikkojen säännösten kanssa**

Ehdotuksella pyritään toteuttamaan digitaalisten sisämarkkinoiden strategiassa asetettuja tavoitteita ja se on yhdenmukainen nykyisten säädösten kanssa.

Se on yhdenmukainen voimassa olevan tietosuojalainsäädännön eli yleisen tietosuoja-asetuksen⁴ ja tarkistettujen sähköisen viestinnän tietosuojasääntöjen⁵ kanssa. On selvää, että tietosuojalainsäädännön ja julkisen sektorin tiedon uudelleenkäytön välinen suhde – siinä mielessä, että sekä julkisen sektorin elimen että uudelleenkäyttäjän on noudatettava tietosuojalainsäädäntöä täysimääräisesti – on vakiintunut osa unionin oikeutta.

Ehdotuksella pyritään myös selventämään PSI-direktiivin ja tietokantadirektiivin⁶ 7 artiklassa säädetyn *sui generis* -oikeuden välistä suhdetta. Ehdotus ei muuta 7 artiklan sellaisille julkisen sektorin elimille antamaa suojaa, jotka ovat tietokantojen valmistajia, eikä se muuta nykyisen direktiivin mukaista oikeudellista tilannetta, joka estää julkisen sektorin elimiä käyttämästä oikeutta *sui generis* -suojaan estääkseen tietokantoihin sisältyvän datan uudelleenkäytön tai rajoittaakseen sitä.

Ehdotus pohjautuu muiden kuin henkilötietojen vapaata liikkuvuutta koskevaan asetusehdotukseen⁷, joka, kunhan se hyväksytään, varmistaa kilpailukykyisemmät ja yhtentyneemmät sisämarkkinat tietojen tallennus- tai muille käsittelypalveluille ja täydentää PSI-direktiivin säännöksiä.

- **Yhdenmukaisuus unionin muiden politiikkojen kanssa**

Ehdotuksella luodaan oikeat olosuhteet julkisen sektorin tiedon saatavuuden ja uudelleenkäytön parantamiselle koko unionissa, ja se täydentää siten muita digitaalisten sisämarkkinoiden strategiaan liittyviä aloitteita.

Se on yhdenmukainen niiden ohjeiden kanssa, jotka komissio on julkaissut tietojen jakamisesta yritysten kesken sekä yritysten ja julkisen sektorin välillä⁸ ja jotka ovat jatkotoimi tiedonannolla ”Euroopan datavetoisen talouden rakentaminen”⁹ aloitetulle julkiselle

³ COM(2017) 228 final.

⁴ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2016/679 luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta (yleinen tietosuoja-asetus).

⁵ Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi yksityiselämän kunnioittamisesta ja henkilötietojen suojasta sähköisessä viestinnässä ja direktiivin 2002/58/EY kumoamisesta, COM(2017)10 final.

⁶ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 96/9/EY, annettu 11 päivänä maaliskuuta 1996, tietokantojen oikeudellisesta suojasta.

⁷ COM(2017) 495 final.

⁸ SWD(2018) 125.

⁹ COM(2017) 9 final.

kuulemiselle. Ohjeet koskevat jatkuvasti kasvavan datamäärän yhteiskäyttöön liittyviä kysymyksiä. Tätä dataa tuotetaan usein automaattisesti laitteilla tai prosesseilla, jotka perustuvat uusiin teknologioihin, kuten esineiden internetiin.

Julkisen sektorin tiedon saatavuus ja uudelleenkäyttö tunnustetaan tärkeäksi liikkeellepanevaksi voimaksi massadatan analysoinnin ja tekoälyn alalla. Tältä osin ehdotus täydentää seuraavan sukupolven supertietokoneita koskevaa aloitetta. Nämä tietokoneet pystyvät toimimaan kymmenen kertaa nopeammin kuin nopein nykyisin olemassa oleva tietokone. Niitä tarvitaan jatkuvasti kasvavan datamäärän uudelleenyhdistelyyn, sen korrelaatioiden havaitsemiseen ja eri sisältöjen yhdistämiseen. EU pyrkii saavuttamaan johtoaseman tällä alalla antamalla 1 miljardi euroa julkista rahoitusta yhteisyritykselle, jonka tarkoituksena on perustaa suurteholaskentaverkosto vuoteen 2023 mennessä¹⁰.

PSI-direktiivi on säädös, joka mahdollistaa julkisen sektorin tiedon uudelleenkäyttöä helpottavan monialaisen politiikan täytäntöönpanon. Se on samaan aikaan yhdenmukainen alakohtaisen lainsäädännön kanssa, jossa säädetään tiedon saatavuutta ja uudelleenkäyttöä koskevat ehdot tietyillä aloilla.

Esimerkiksi liikennealalla tuotetun merkityksellisen tiedon saatavuus ja uudelleenkäyttö on varmistettu EU:n laajuisten multimodaalisten matkatietopalvelujen tarjoamisesta annetulla lainsäädännöllä¹¹. Energia-alalla äskettäin annettuun ehdotukseen sähködirektiivin uudelleenlaadimisesta¹² sisältyy säännöksiä, joissa kuluttajille annetaan mahdollisuus myöntää kolmansille osapuolille pääsy omiin kulutustietoihinsa, kun taas vesialalla komissio on ehdottanut vesiparametritietojen jakamista koskevia säännöksiä ihmisten käyttöön tarkoitetun veden laadusta annetun direktiivin uudelleentarkastelun yhteydessä¹³. Nämä säännöt perustuvat alakohtaisiin näkökohtiin ja niissä keskitytään valikoituihin tietoihin, kun taas nyt annettava ehdotus muodostaa monialaisen kehyksen uudelleenkäyttöä koskevien ehtojen vähimmäistasoiselle yhdenmukaistamiselle eri aloilla ja sektoreilla.

Ehdotus on yhdenmukainen myös INSPIRE-direktiivin¹⁴ kanssa ja pohjautuu sille. INSPIRE-direktiivissä vahvistetaan oikeudellinen ja teknistä yhteentoimivuutta koskeva kehys viranomaisten hallussa olevien paikkatietojen jakamiselle ympäristöpolitiikan ja muiden ympäristöön vaikuttavien politiikkojen ja toimien toteuttamista varten. Paikkatiedot kuuluvat siten sekä PSI-direktiivin että INSPIRE-direktiivin soveltamisalaan. INSPIRE-direktiivissä keskitytään kuitenkin tekniseltä kannalta datansaantipalveluihin, yhteentoimivuusmalleihin ja pakolliseen tiedonjakamiseen hallintojen välillä, kun taas PSI-direktiivillä säännellään paikkatietoihin uudelleenkäyttöä, mukaan lukien kolmansien osapuolten harjoittamaa uudelleenkäyttöä koskevat ehdot. Oikeusvarmuuden parantamiseksi ehdotuksessa selvennetään näiden kahden direktiivin välistä suhdetta.

¹⁰ COM(2018) 8 final.

¹¹ Komission delegoitu asetukset (EU) 2017/1926, annettu 31 päivänä toukokuuta 2017, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2010/40/EU täydentämisestä EU:n laajuisten multimodaalisten matkatietopalvelujen tarjoamisen osalta.

¹² Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi sähkön sisämarkkinoita koskevista yhteisistä säännöistä (uudelleenlaadittu), COM(2016)0864 final/2.

¹³ Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi ihmisten käyttöön tarkoitetun veden laadusta (uudelleenlaadittu), COM(2017)0753 final.

¹⁴ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2007/2/EY, annettu 14 päivänä maaliskuuta 2007, Euroopan yhteisön paikkatietoinfrastruktuurin (INSPIRE) perustamisesta.

Ehdotus pohjautuu myös avointa saatavuutta ja avointa tiedettä koskeviin komission aloitteisiin, kuten tieteellisen tiedon saatavuudesta ja säilyttämisestä annettuun suositukseen, jota tarkistettiin¹⁵ samaan aikaan PSI-direktiivin kanssa. Se täydentää myös toimia, joilla tuetaan avoimen tieteen perustana olevien välineiden ja palvelujen kehittämistä ja edistetään resurssien yleiseurooppalaista saantikanavaa eurooppalaisten avoimen tieteen pilvipalvelujen yhteydessä.

2. OIKEUSPERUSTA, TOISSIJAISUUSPERIAATE JA SUHTEELLISUUSPERIAATE

• Oikeusperusta

PSI-direktiivi annettiin SEUT-sopimuksen 114 artiklan (EY-sopimuksen 95 artikla) nojalla, sillä se koskee sisämarkkinoiden moitteetonta toimintaa ja palveluiden vapaata liikkuvuutta. Tämän vuoksi kaikilla direktiivin muutoksilla on oltava sama oikeusperusta.

• Toissijaisuusperiaate (jaetun toimivallan osalta)

Tässä ehdotuksessa noudatetaan Euroopan unionista tehdyn sopimuksen (SEU) 5 artiklassa määrättyä toissijaisuusperiaatetta. Tämä tarkoittaa myönteistä arviointia kahdessa testissä: välttämättömyytestissä ja EU:n lisäarvoa koskevassa testissä.

Välttämättömyytestissä arvioidaan, voivatko jäsenvaltiot riittävällä tavalla saavuttaa ehdotuksen tavoitteet. Jäsenvaltiot eivät voi yksin poistaa julkisen sektorin tiedon avoimen uudelleenkäytön jäljellä olevia esteitä ja samanaikaisesti mukauttaa lainsäädäntökehystä digitaalisen sosio-ekonomisen ympäristön kehitykseen. Toisistaan poikkeavat kansalliset oikeudelliset ratkaisut todennäköisesti vaarantaisivat kasvavan suuntauksen kohti rajatylittävää uudelleenkäyttöä, samalla kun erot EU:n jäsenvaltioiden valmiudessa datan avoimeen käyttöön pysyisivät ennallaan tai kasvaisivat, millä olisi kielteinen vaikutus digitaalisten sisämarkkinoiden yhtenäisyyteen ja kilpailukykyyn. Ehdotetut toimet ovat oikeasuhteisia, sillä kansallisilla toimilla ei voida saavuttaa samoja tuloksia (lisätä avoimesti uudelleenkäytettävää julkisen sektorin tietoa) ja varmistaa samalla kilpailtu ja syrjimätön toimintaympäristö koko sisämarkkinoilla. Ehdotetut toimet voidaan nähdä seuraavana askeleena kohti julkisen sektorin tiedon täydellistä saatavuutta uudelleenkäyttöä varten: tämä on jäsenvaltioiden jo vuonna 2003 hyväksymä ja vuonna 2013 vahvistama poliittinen tavoite. Toisaalta tieteellisen tiedon osalta ehdotuksessa rajoitutaan varmistamaan tutkimustiedon lainmukainen uudelleenkäyttö. Tämä koskee ainoastaan sellaista tutkimustietoa, joka on jo asetettu avoimesti saataville kansallisesta laista tai tutkimusrahoituselinten kanssa tehdyistä sopimuksista johtuvien velvollisuuksien seurauksena. Ehdotuksessa ei vahvisteta yksyä yhdenmukaisia sääntöjä sille, kuinka varmistetaan kaiken tieteellisen tiedon saatavuus ja uudelleenkäytettävyys, vaan tämä jätetään jäsenvaltioiden määriteltäväksi.

Ehdotus on saanut myönteisen arvion myös EU:n lisäarvon suhteen. Tämä vahvistettiin selvästi PSI-direktiivin nykyisen version arviointiprosessissa¹⁶. Arvioinnin mukaan direktiivi nähdään tärkeänä välineenä, joka on osaltaan kannustanut kansallisia viranomaisia asettamaan enemmän julkisen sektorin tietoa saataville koko EU:ssa. Direktiivi on myös edistänyt EU:n laajuisten markkinoiden luomista julkisen sektorin tietoon perustuville tuotteille ja palveluille.

¹⁵ C(2018) 2375.

¹⁶ SWD(2018) 145.

- **Suhteellisuusperiaate**

Ehdotus on SEU-sopimuksen 5 artiklassa vahvistetun suhteellisuusperiaatteen mukainen, koska sen säännöksissä ei ylitetä sitä, mikä on tarpeen havaittujen ongelmien ratkaisemiseksi ja ehdotuksen tavoitteiden saavuttamiseksi.

Ehdotuksessa esitetään tasapainoinen mutta kohdennettu toimintamalli. Uudet vaatimukset kohdennetaan aloille, joilla muutos on välttämätön, ja tällä tavoin ehdotus keventää sääntöjen noudattamisesta johtuvaa tarpeetonta taakkaa aloilla, joilla muutos ei olisi olennainen mutta vaikeaa toteuttaa. Myös direktiivin edellisessä tarkistuksessa kokeiltu toimintalogiikka (kilpailtujen markkinoiden varmistaminen julkisen sektorin tiedon uudelleenkäytölle ensimmäisenä vaiheena ennen kuin toimijat velvoitetaan sallimaan uudelleenkäyttö) on osoittautunut tehokkaaksi strategiaksi, jolla varmistetaan tavoitteiden saavuttaminen kaikenlaisille elimille, jotka on aikaa myöten otettu direktiivin soveltamisalaan, samalla kun mahdollistetaan riittävä sopeutumisaika.

Ehdotukseen liittyvässä vaikutustenarvioinnissa¹⁷ esitetään enemmän yksityiskohtaista tietoa tämän lainsäädäntöehdotuksen eri vaihtoehtojen suhteellisuudesta ja kustannustehokkuudesta.

- **Toimintatavan valinta**

Tällä ehdotuksella muutetaan merkittävästi direktiiviä 2003/98/EY ja lisätään siihen useita uusia säännöksiä. Selkeyden vuoksi ehdotetaan, että käytetään uudelleenlaadintamenettelyä. Koska uudelleenlaadittu säädös on direktiivi, lainsäädännön laatimisen johdonmukaisuuden vuoksi ja jotta jäsenvaltioiden olisi helpompi saattaa säädös osaksi kansallista lainsäädäntöä, myös tämä ehdotus on direktiivi.

3. JÄLKIARVIOINTIEN, SIDOSRYHMIEN KUULEMISTEN JA VAIKUTUSTENARVIOINTIEN TULOKSET

- **Jälkiarvioinnit/toimivuustarkastukset**

Nykyisestä PSI-direktiivistä tehtiin arviointi osana sääntelyn toimivuutta ja tuloksellisuutta koskevaa REFIT-ohjelmaa. Paremman sääntelyn suuntaviivojen mukaisesti arvioinnissa tarkasteltiin toiminnan vaikuttavuutta, tehokkuutta, johdonmukaisuutta, merkityksellisyyttä ja EU:n tason lisäarvoa. Lisäksi arvioitiin toiminnan taloudellisia, sosiaalisia ja ympäristövaikutuksista. Arvioinnissa pyrittiin löytämään mahdollisuuksia vähentää sääntelykustannuksia ja yksinkertaistaa voimassa olevaa lainsäädäntöä vaikuttamatta kielteisesti toimintapoliittisten tavoitteiden saavuttamiseen.

Arviointiraportissa¹⁸ vahvistetaan, että PSI-direktiivi toimii yleisesti ottaen hyvin. Se edistää edelleen keskeisten toimintapoliittisten tavoitteiden saavuttamista, eli se vauhdittaa julkisen sektorin tietoon perustuvien tuotteiden ja palvelujen digitaalisäältämarkkinoita, edistää julkisen sektorin tiedon rajatylittävää hyödyntämistä ja ehkäisee kilpailun vääristymiä EU:n markkinoilla. Samaan aikaan sillä on ollut myönteinen vaikutus avoimuuteen, kansalaisten vaikutusmahdollisuuksien parantamiseen ja julkisen sektorin tehokkuuteen.

Raportissa tuodaan kuitenkin esiin useita ongelmia, joihin olisi puututtava, jotta julkisen sektorin tiedon Euroopan taloudelle ja yhteiskunnille tarjoamia mahdollisuuksia voitaisiin

¹⁷ SWD(2018) 127.

¹⁸ SWD(2018) 145.

hyödyntää täysimääräisesti. Näitä ongelmia ovat muun muassa reaaliaikaisen pääsyn tarjoaminen dynaamiseen dataan asianmukaisilla teknisillä menetelmillä, korkean lisäarvon julkisen tiedon uudelleenkäytön rajoitusten, myös taloudellisten esteiden, vähentäminen, sen tunnustaminen, että merkityksellistä tietoa tuotetaan usein tiettyjen yleistä taloudellista etua koskevien palvelujen tarjonnan yhteydessä julkisten yritysten toimesta tai julkisrahoitteisessa tutkimuksessa eikä niinkään itse julkisen sektorin toimesta, uusien yksinoikeusjärjestelyjen muotojen olemassaolo, marginaalikustannusten perimistä koskevaan periaatteeseen tehtävien poikkeusten käyttö sekä PSI-direktiivin ja eräiden siihen liittyvien säädösten välinen suhde.

- **Sidosryhmien kuuleminen**

Komission järjesti PSI-direktiivin uudelleentarkastelusta kuulemisen, joka jatkui kesäkuusta 2017 vuoden 2018 tammikuun loppupuolelle. Tavoitteena oli arvioida direktiivin toimintaa, tarkastella uudelleentarkastelun soveltamisalaa ja harkita toimintavaihtoehtoja. Kuulemisprosessin aikana haettiin näkemyksiä sekä julkisen sektorin tiedon haltijoilta (julkiset elimet) että sen uudelleenkäyttäjiltä (julkiset, yksityiset, kaupalliset ja ei-kaupalliset toimijat).

Alustava vaikutustenarviointi julkaistiin asiaa koskevalla paremman sääntelyn verkkosivulla, ja se oli saatavilla kommentointia varten neljän viikon ajan (18. syyskuuta 2017 – 16. lokakuuta 2017). Kommentteja saatiin seitsemältä sidosryhmältä.

Julkinen verkkokuuleminen julkaistiin asiaa koskevalla kuulemisen verkkosivulla, ja se oli saatavilla kommentointia varten 12 viikon ajan (19. syyskuuta 2017 – 15. joulukuuta 2017). Kommentteja pyydettiin kaikilta osapuolilta, joita asia koskee, kuten hallituksilta, julkisen sektorin sisällön haltijoilta ja käyttäjiltä, kaupallisilta ja ei-kaupallisilta uudelleenkäyttäjiltä, asiantuntijoilta ja tutkijoilta sekä kansalaisilta. Verkossa julkaistu kyselylomake kattoi sekä nykyisen direktiivin täytäntöönpanon arvioinnin että mahdolliset tulevat ongelmat, tavoitteet ja vaihtoehdot. Vastajilla oli myös mahdollisuus ladata muita asiakirjoja, kuten kirjallisia kannanottoja. Komissio toteutti useita kohdennettuja toimia, joilla se tiedotti sidosryhmille julkisesta verkkokuulemisesta ja kutsui niitä osallistumaan siihen. Vastauksia saatiin 273 sidosryhmältä. Huomioon otettiin 56 kirjallista kannanottoa, jotka toimitettiin ennen kuulemisprosessin loppua eli vuoden 2018 tammikuun loppuun mennessä.

Arviointi- ja vaikutustenarviointiprosessin aikana järjestettiin myös useita sidosryhmätapahtumia, joissa käsiteltiin erityiskysymyksiä ja/tai jotka oli kohdennettu tietyille sidosryhmille. Näihin lukeutui 19. tammikuuta 2018 järjestetty julkinen kuulemistilaisuus, joka oli avoin kaikille, jotka halusivat osallistua keskusteluun PSI-direktiivin tulevasta muodosta. Sidosryhmien edustajien kanssa on myös järjestetty useita aihekohtaisia kokouksia.

Kuulemisen yleisenä päätelmänä oli, että vaikka PSI-direktiivi kokonaisuudessaan toimii hyvin, eräitä osa-alueita olisi kuitenkin tarkasteltava uudelleen. Näitä ovat muun muassa dynaamisen datan saatavuus, maksujen määräytymissäännöt sekä korkean lisäarvon julkisen tiedon laajempi saatavuus, mukaan lukien tutkimustieto ja julkisen tehtävän hoitamisen yhteydessä tuotettu tieto.

- **Asiantuntijatiedon keruu ja käyttö**

Ehdotuksen laatimisprosessin tueksi tehtiin selvitys PSI-direktiivin toiminnasta (SMART 2017/0061)¹⁹. Selvityksen tavoitteena oli auttaa komissiota arvioimaan tiedon saantiin ja uudelleenkäyttöön sovellettavaa olemassa olevaa oikeudellista ja toimintapoliittista kehystä (arvioimalla, mikä rooli PSI-direktiivillä on ollut julkisen tiedon uudelleenkäytön edistämisessä Euroopassa) ja tarkastamaan, voitaisiinko sitä parantaa joidenkin todettujen heikkouksien korjaamiseksi ja/tai sellaisten uusien kysymysten huomioon ottamiseksi, jotka ovat nousseet esiin direktiivin edellisen tarkistuksen jälkeen (erityisesti arvioimalla useiden toimintavaihtoehtojen ja niiden yhdistelmien odotettuja vaikutuksia). Selvityksessä käytettiin yhdistelmää erilaisia lähteitä ja menetelmiä, joita olivat muun muassa strategiset haastattelut, aineistotutkimukset, sidosryhmien haastattelut EU:n ja jäsenvaltioiden tasolla, työpajat julkisen sektorin toiminnanharjoittajien ja tutkijoiden sekä julkisen sektorin tiedon uudelleenkäyttäjien ja datavetoisen talouden toimijoiden kanssa, viranomaisille suunnatut verkkokyselyt, mukaan lukien julkiset kulttuurilaitokset ja koulutus- ja tutkimuslaitokset ja uudelleenkäyttäjyhteisö, sekä komission käynnistämän julkisen verkkokuulemisen analysointi.

Osana valmistelutöitä komissio analysoi myös viimeisintä ”Open Data Maturity in Europe” -raporttia²⁰. Siinä mitataan avoimen datan kypsyysastetta Euroopassa käyttäen sarjaa indikaattoreita, jotka on sovitettu PSI-direktiivin säännöksiin. Analyysia täydennettiin saatavilla olevien jäsenvaltioiden raporttien tiedoilla. Raportit oli saatu osana PSI-direktiivin 13 artiklan 2 kohdan mukaista direktiivin noudattamisen seurantaa. Jäsenvaltioiden lisänäkemyksiä saatiin julkisen sektorin hallussa olevia tietoja tarkastelevan jäsenvaltioiden asiantuntijaryhmän kokouksessa 15. marraskuuta 2017 ja digitaalisten sisämarkkinoiden strategiaryhmän kokouksessa 22. helmikuuta 2018.

- **Vaikutustenarviointi**

Ehdotus perustuu vaikutustenarvointiin, joka sai komission sääntelyntarkastelulautakunnalta 16. maaliskuuta 2018 myönteisen lausunnon tietäen varauksin²¹. Lautakunnan esiin nostamat kysymykset otettiin huomioon vaikutustenarviointia koskevan komission yksiköiden valmisteluasiakirjan tarkistetussa versiossa²². Siihen sisältyy jakso, jossa kuvataan sääntelyntarkastelulautakunnan lausunnon johdosta tehtyjä muutoksia.

Vaikutustenarvioinnissa tarkasteltiin seuraavia vaihtoehtoja: a) perusskenaario (nykyisen toimintamallin säilyttäminen muuttumattomana); b) nykyisten EU:n toimien lopettaminen (PSI-direktiivin kumoaminen); c) ainoastaan muut kuin lainsäädäntötoimet; ja d) pakettiratkaisu, johon sisältyy sekä PSI-direktiivin muutoksia että muita kuin lainsäädäntötoimia.

Vaihtoehdot b ja c hylättiin aikaisessa vaiheessa, mutta vaihtoehto a säilytettiin perusskenaariona. Vaihtoehto d esitettiin kahtena mahdollisena pakettina, joista toinen sisälsi kaikki alhaisemman lainsäädännöllisen intensiteetin toimet ja toinen kaikki korkeamman lainsäädännöllisen intensiteetin toimet. Paketteihin sisältyneet toimet koskivat sovellusrajapintojen (API-liittymien) käyttöä dynaamista dataa varten, maksujen määräytymissääntöjen uudelleentarkastelua, julkisen tutkimusrahoituksen tuloksena syntyvän

¹⁹ Selvitystä johti konsortio, johon kuuluivat Deloitte, Open Evidence, Wik Consult, Time Lex, Spark ja Lisbon Council.

²⁰ <https://www.europeandataportal.eu/en/highlights/open-data-maturity-europe-2017>

²¹ SWD(2018) 206.

²² SWD(2018) 127.

tiedon ja sekä julkisten yritysten että yksityisten toiminnanharjoittajien hallussa olevan tiedon saatavuutta liikennealalla ja yleishyödyllisten palvelujen alalla sekä lukkiutumista yhteen pilvipalvelujen tarjoajaan ('data lock-in').

Molemmista paketeista tehtiin perinpohjainen analyysi suhteessa perusskenaarioon. Vaikutustenarvioinnissa esitetyn näytön pohjalta parhaana pidetty vaihtoehto oli alhaisemman intensiteetin sääntelytoimenpiteiden yhdistäminen olemassa olevien muiden kuin lainsäädäntötoimien päivittämiseen. Tämä perustuu seuraaviin osatekijöihin:

Dynaaminen data / sovellusrajapinnat: jäsenvaltioille asetettava ei-lainsäädännöllinen velvoite asettaa dynaaminen data saataville viipymättä ja ottaa käyttöön API-liittymät. Rajalliselle määrälle perustavanlaatuisia korkean lisäarvon tietoaaineistoja (jotka hyväksytään delegoidulla säädöksellä) asetetaan sitova velvollisuus tehdä näin.

Maksut: tiukennetaan sääntöjä, joiden mukaisesti jäsenvaltiot voivat poiketa yleisestä säännöstä, jonka mukaan julkisten elinten perimät maksut eivät saa ylittää jakelusta aiheutuvia marginaalikustannuksia. Laaditaan luettelo perustavanlaatuisista korkean lisäarvon tietoaaineistoista, joiden olisi oltava vapaasti saatavilla kaikissa jäsenvaltioissa (samat kuin edellä mainitut delegoidulla säädöksellä hyväksyttävät tietoaaineistot).

Liikennealan ja yleishyödyllisten palvelujen alan tiedot: soveltamisalaan kuuluvat ainoastaan julkiset yritykset, eivät yksityiset yritykset. Sovelletaan rajallista määrää velvollisuuksia: julkiset yritykset voivat periä maksuja, jotka ylittävät jakelusta aiheutuvat marginaalikustannukset, ja niillä ei ole velvollisuutta vapauttaa tietoja, joita ne eivät halua vapauttaa.

Tutkimustieto: Jäsenvaltioilla on velvollisuus laatia julkisrahoitteisen tutkimuksen tuloksena syntyvän tutkimustiedon avointa saatavuutta koskeva toimintapolitiikka ja mahdollistaa sen joustava täytäntöönpano. PSI-direktiivin soveltamisalaan kuuluu myös tutkimustieto, joka on jo asetettu saataville avointa saatavuutta koskevien velvollisuuksien nojalla; direktiivissä keskitytään uudelleenikäytettävyyteen liittyviin näkökohtiin.

Ei yksinoikeutta: avoimuusvaatimukset julkisen ja yksityisen sektorin välisille sopimuksille, jotka koskevat julkisen sektorin tietoa (ennakkotarkastus, mahdollisesti kansallisten toimivaltaisten viranomaisten toimesta, ja varsinaisen sopimuksen avoimuus).

Tämän lisäksi tulevat tieteellisen tiedon saatavuudesta ja säilyttämisestä annetun suosituksen päivitys²³ sekä PSI-direktiivin ja tietokanta- ja INSPIRE-direktiivien välisten suhteiden selventäminen.

Valittu vaihtoehto mahdollistaa kohdennetun ja oikeasuhteisen toiminnan, joka vahvistaa asteittain avointa dataa koskevaa komission toimintapolitiikkaa. Sen uskotaan johtavan huomattaviin parannuksiin perusskenaarioon verrattuna. Sidosryhmät hyväksyvät sen yleisesti, ja se voidaan realistisesti toteuttaa kohtuullisessa ajassa, koska jäsenvaltiot eivät ole esittäneet merkittäviä vastalauseita. Vaikka korkeamman intensiteetin sääntelytoimien skenaarion hyötyjä pidettiin huomattavina, kyseiselle skenaariolle oli myös luonteenomaista heikompi toteutettavuus, korkeammat sääntöjen noudattamisesta aiheutuvat kustannukset sekä suuremmat oikeudelliseen ja poliittiseen yhdenmukaisuuteen liittyvät riskit.

- **Sääntelyn toimivuus ja yksinkertaistaminen**

Ehdotus edistää merkittävästi REFIT-ohjelman tavoitteiden saavuttamista. Se vaikuttaa kahteen suureen sidosryhmien joukkoon: uudelleenikäyttäjiin ja direktiivin soveltamisalaan

²³ C(2018) 2375.

kuuluvia asiakirjoja hallussaan pitäviin elimiin, mutta siinä asetetaan velvollisuuksia vain viimeksi mainituille. Näitä velvollisuuksia tarkasteltaessa olisi pidettävä mielessä, että useat direktiivin vaatimukset, etenkin ne, jotka liittyvät tiedon saataville asettamisen käytännön järjestelyihin, ovat osa julkishallinnon digitalisointia koskevaa yleistä pyrkimystä²⁴ eivätkä niinkään nimenomaan PSI-direktiiviin liittyviä vaatimuksia.

Ehdotukseen sisältyy kuitenkin säännöksiä, joilla pyritään komission REFIT-ohjelman mukaisesti keventämään edelleen direktiivin täytäntöönpanoon liittyvää hallinnollista taakkaa ja saavuttamaan siinä suurempia kustannussäästöjä. Tämä tapahtuu muun muassa maksujen määräytymistä koskevien sääntöjen avulla ja selventämällä vuorovaikutusta muiden EU:n säädösten kuten tietokanta- ja INSPIRE-direktiivien kanssa. Myös API-liittymien käytön lisääminen ja dynaamisen datan ennakoiva julkaiseminen verkossa keventää julkisen sektorin elinten hallinnollista taakkaa, koska uudelleenkäyttöpyyntöjä täytyy käsitellä vähemmän ja valitusten riski on pienempi (mukaan lukien riita-asiat). Raportointivelvollisuuden poistaminen keventää julkisen sektorin elinten hallinnollista taakkaa ja siihen liittyviä kustannuksia paikallisella, alueellisella ja kansallisella tasolla.

Ehdotuksessa pyritään rajoittamaan hallinnollista taakkaa niiden asiakirjojen haltijoiden osalta, joihin direktiivi laajennetaan tämän aloitteen seurauksena. Tiettyjen yleistä taloudellista etua koskevaa palvelua tarjoavien julkisten yritysten hallussa olevien asiakirjojen osalta ehdotus rajoittaa vaikutusta kolmella tavalla. Ensinnäkin direktiivin mukaisia velvollisuuksia sovelletaan vain jos kyseessä oleva julkinen yritys on päättänyt asettaa tietyt asiakirjat saataville uudelleenkäyttöä varten. Toiseksi velvollisuuksia, jotka koskevat uudelleenkäyttöpyynnön käsittelyä tietyllä tavalla ja tietyssä määräjassa, ei sovelleta tähän tiedon haltijoiden ryhmään. Kolmanneksi velvollisuuksiin, jotka koskevat asiakirjojen asettamista saataville tietyin teknisin keinoin, sovelletaan poikkeuksia, jos ne aiheuttavat liiallista taakkaa yrityksille. Tutkimustiedon eli tutkijoiden tuottamien asiakirjojen erityisryhmän osalta ehdotuksen vaikutusta rajoitetaan siten, että sitä sovelletaan ainoastaan sellaiseen tutkimustietoon, jonka osalta tutkija on jo toteuttanut kaikki asianmukaiset toimet tiedon asettamiseksi julkisesti saataville erityisesti sellaisten verkkopohjaisten tietovarastojen kautta, jotka on suunniteltu automatisoimaan jakeluprosessi, jolloin kyseessä olevalta tutkijalta ei edellytetä toimia. Tällaisilla verkkopohjaisilla tietovarastoilla, jotka ovat tyypillisesti akateemisten laitosten rahoittamia, on kuitenkin omat neuvontapalvelunsa, jotka auttavat uudelleenkäyttäjiä asiakirjojen hakuun liittyvissä teknisissä ongelmissa.

Ehdotuksen ansiosta kaupallisten toimijoiden (pääasiassa pk-yritysten) on myös huomattavasti helpompi hyödyntää korkealaatuisten tiedon ilmaista saatavuutta verkossa. Tämä poistaa tarpeen tehdä yksittäisiä uudelleenkäyttöpyyntöjä samoin kuin niihin liittyvät käsittelykustannukset, mikä edistää osaltaan REFIT-ohjelman tavoitteiden saavuttamista.

• **Perusoikeudet**

Ehdotus ei aiheuta mitään erityisiä haasteita perusoikeuksien kunnioittamisen suhteen. Ehdotus on yhdenmukainen henkilötietojen suojaa koskevan oikeuden kanssa (perusoikeuskirjan 8 artikla).

4. TALOUSARVIOVAIKUTUKSET

Ehdotuksella ei ole vaikutuksia Euroopan unionin talousarvioon.

²⁴ Ks. Tallinnan julkilausuman toimintalinja 4, <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/news/ministerial-declaration-egov-tallinn-declaration>.

5. LISÄTIEDOT

- **Täytäntöönpanosuunnitelmat sekä seuranta-, arviointi- ja raportointijärjestelyt**

Komissio seuraa direktiivin vaikutuksia Euroopan dataportaalien tuottamien säännöllisten yleiskatsauksien kautta. Näitä tietoja käytetään avoimen datan kypsyyssastetta koskeissa vuotuisissa raporteissa.

Uudelleentarkastelulauseketta on muutettu siten, että se mahdollistaa direktiivin vaikutusten seuraavan arvioinnin neljän vuoden kuluttua päivämäärästä, johon mennessä muutospäätös on saatettava osaksi kansallista lainsäädäntöä. Arvioinnissa tarkastellaan, onko direktiivi edistänyt yleisen tavoitteensa saavuttamista, eli onko se edistänyt EU:n datavetoisen talouden vahvistamista tehostamalla julkisen sektorin tiedon uudelleenkäytön myönteistä vaikutusta talouteen ja yhteiskuntaan. Arvioinnissa tarkastellaan toiminnan vaikuttavuutta, tehokkuutta, johdonmukaisuutta, merkityksellisyyttä ja EU:n tason lisäarvoa, ja se muodostaa pohjan mahdollisten jatkotoimien vaikutustenarvioinnille.

Tutkimustiedon osalta tieteellisen tiedon saatavuudesta ja säilyttämisestä 17. heinäkuuta 2012 annetulla suosituksella, sellaisena kuin se on muutettuna 25. huhtikuuta 2018²⁵, perustetut kansalliset yhteyspisteet raportoivat seurantatoimista.

- **Selittävät asiakirjat**

Kun otetaan huomioon ehdotuksen soveltamisala ja se, että sillä laaditaan uudelleen voimassa oleva direktiivi, jonka kaikki jäsenvaltiot ovat siirtäneet kokonaisuudessaan kansalliseen lainsäädäntöön, ei ole perusteltua eikä oikeasuhteista vaatia selittäviä asiakirjoja direktiivin siirtämisestä kansalliseen lainsäädäntöön.

- **Ehdotukseen sisältyvien säännösten yksityiskohtaiset selitykset**

Luvussa I määritellään direktiivin aineellinen soveltamisala ja yleinen periaate.

Uudelleenlaadinnassa direktiivin soveltamisala laajennetaan asiakirjoihin, joita pitävät hallussaan julkiset yritykset, jotka toimivat vesi- ja energiahuollon sekä liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankinnoista annetussa direktiivissä 2014/25/EU määritellyillä aloilla, sekä julkiset yritykset, jotka toimivat julkisen liikenteen harjoittajina asetuksen (EU) N:o 1370/2007 mukaisesti, siltä osin kuin asiakirjat on tuotettu osana jäsenvaltion lainsäädännössä tai muissa sitovissa säännöissä määriteltyjen yleistä etua koskevien palvelujen tarjoamista.

Soveltamisala laajennetaan myös tiettyihin tutkimustietoihin eli tieteellisen tutkimuksen osana tuotettuun erityiseen asiakirjaluokkaan. Tämä koskee tieteellisen tiedonhankintaprosessin tuloksia (kokeet, kyselytutkimukset ja vastaavat), jotka muodostavat tieteellisen prosessin perustan. Julkaisut tieteellisissä julkaisuissa pysyvät edelleen soveltamisalan ulkopuolella, koska niihin liittyy oikeuksien hallintaa koskevia lisähaasteita. Tämä rajoittaa siis aiempaa poikkeusta, joka koskee koulutus- ja tutkimuslaitosten, myös tutkimustulosten siirtämistä varten perustettujen järjestöjen, koulujen ja korkeakoulujen, korkeakoulujen kirjastot pois lukien, hallussa olevia asiakirjoja.

Yleinen periaate, jonka mukaan direktiivin soveltamisalaan kuuluva asiakirjat ovat uudelleenkäytettävissä kaupallisiin ja ei-kaupallisiin tarkoituksiin direktiivissä vahvistetuin

²⁵ C(2018) 2375.

ehdoin (3 artikla), säilyy muuttumattomana niiden asiakirjojen osalta, jotka kuuluivat direktiivin soveltamisalaan ennen uudelleenlaadintaa. Niiden asiakirjojen osalta, joihin direktiivin soveltamisala laajennetaan uudelleenlaadinnassa, yleistä periaatetta sovelletaan siltä osin kuin kyseessä oleva julkinen yritys on asettanut asiakirjat saataville uudelleenkäyttöä varten (vastaa säännöksiä, joita nykyisin sovelletaan asiakirjoihin, joiden osalta kirjastoilla, korkeakoulujen kirjastot mukaan lukien, sekä museoilla ja arkistoilla on teollis- ja tekijänoikeuksia (direktiivin 2003/98/EY, sellaisena kuin se on muutettuna direktiivillä 2013/13/EU, 3 artiklan 2 kohta)) tai – tutkimustiedon tapauksessa – kun tutkija on asettanut tutkimustiedot saataville verkkopohjaisten tutkimustietovaraston kautta sellaisten vaatimusten seurauksena, joita tutkimusrahoittajat ovat asettaneet tutkijalle, jotta laajemmalla yleisöllä olisi mahdollisuus saada ja käyttää uudelleen tällaista tietoa (”avointa saatavuutta koskeva rahoittajan valtuutus”).

Direktiivin 1 artiklan 6 kohdassa selvennetään, että julkisen sektorin elin, joka on oikeudenhaltija, ei voi käyttää direktiivin 96/9/EY 7 artiklassa säädettyä tietokantojen valmistajia suojaavaa ns. *sui generis* -oikeutta perusteena tietokannan sisällön uudelleenkäytön kieltämiselle.

Lukua II (4 artikla) muutetaan sen selventämiseksi, että menettelyvaatimuksia ei sovelleta julkisiin yrityksiin eikä tutkimustietoon, jotta asianomaisiin elimiin tai organisaatioihin kohdistuva hallinnollinen vaikutus voidaan minimoida.

Lukuun III tehdään joukko mukautuksia, jotka koskevat ehtoja ja tapaa, joiden mukaisesti tieto asetetaan saataville uudelleenkäyttöä varten. 5 artiklassa otetaan huomioon dynaamisen (”reaaliaikaisen”) datan kasvava merkitys, ja siihen sisällytetään vaatimus, jonka mukaan julkisen sektorin elinten on asetettava tällaiset tiedot saataville sovellusrajapinnan (API-liittymän) kautta. 6 artiklaa muutetaan sen selventämiseksi, että asiakirjat voidaan asettaa saataville myös maksutta. Asiakirjojen ilmainen tarjoaminen koskee erityisesti tutkimustietoa ja korkean lisäarvon tietoaaineistoja, jotka määritellään delegoidulla säädöksellä 13 artiklan mukaisesti. Ehdotuksessa todetaan, että henkilötietoja sisältävien asiakirjojen anonymisoinnista aiheutuvat kustannukset voidaan ottaa huomioon kustannuslaskennassa. 10 artiklassa tarkennetaan, että jäsenvaltioiden on tuettava tutkimustiedon saatavuutta hyväksymällä kansallisia toimintapolitiikkoja ja asiaankuuluvia toimia, joilla pyritään saattamaan kaikki julkisrahoitteinen tutkimustieto avoimesti saataville (”avoimen saatavuuden periaatteet”). Siinä säädetään myös, että tietojen, jotka ovat jo saatavilla avoimeen saatavuuteen perustuvissa tietovarastoissa, on oltava uudelleenkäytettävissä kaupallisiin ja ei-kaupallisiin tarkoituksiin tämän direktiivin säännösten mukaisesti.

Lukua IV (12 artikla) muutetaan sen selventämiseksi, että yksinoikeusjärjestelyjen kiello koskee myös sellaisia järjestelyjä, joissa ei nimenomaisesti myönnetä yksioikeutta asiakirjojen uudelleenkäyttöön, mutta jotka voivat johtaa tilanteeseen, jossa saatavuus rajoittuu yhteen uudelleenkäyttäjään tai hyvin harvoihin uudelleenkäyttäjiin.

Direktiiviin lisätään uusi V luku, jossa määritellään korkean lisäarvon tietoaaineistojen erityisluokka. Korkean lisäarvon tietoaaineistojen luokka on sellaisten asiakirjojen alaryhmä, joihin direktiiviä sovelletaan sen 1 artiklan mukaisesti ja joiden uudelleenkäyttöön liittyy merkittäviä sosio-ekonomisia hyötyjä. Tällaisten korkean lisäarvon tietoaaineistojen luettelo määritellään SEUT-sopimuksen 290 artiklan mukaisella delegoidulla säädöksellä. Delegoidussa säädöksessä määritellään myös tällaisten tietoaaineistojen julkaisemista ja uudelleenkäyttöä koskevat yksityiskohtaiset säännöt. Tällaisten korkean lisäarvon tietoaaineistojen uudelleenkäytön olisi oltava periaatteessa ilmaista, ja dynaamisen sisällön osalta jakelussa on käytettävä API-liittymiä.

Ehdotus

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON DIREKTIIVI

julkisen sektorin hallussa olevien tietojen uudelleenkäytöstä (uudelleenlaadittu)

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka
ottavat huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ~~95~~ Euroopan unionin
toiminnasta tehdyn sopimuksen ~~114~~ ja erityisesti sen ~~95~~ 114 artiklan,
ottavat huomioon Euroopan komission ehdotuksen,
sen jälkeen kun esitys lainsäätämisyksikössä hyväksyttäväksi säädökseksi on toimitettu
kansallisille parlamenteille,
ottavat huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon²⁶,
ottavat huomioon alueiden komitean lausunnon²⁷,
noudattavat tavallista lainsäätämisyksiköstä,
sekä katsovat seuraavaa:

↓ uusi

- (1) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä 2003/98/EY²⁸ on muutettu huomattavilta osin. Koska siihen on tehtävä uusia muutoksia, direktiivi olisi selkeyden vuoksi laadittava uudelleen.
- (2) Direktiivin 2003/98/EY 13 artiklan mukaisesti komissio on asianomaisia sidosryhmiä kuultuaan tehnyt viiden vuoden kuluttua muutospäätöksen 2003/37/EU hyväksymisestä arvioinnin ja uudelleentarkastelun direktiivin toiminnasta sääntelyn toimivuutta ja tuloksellisuutta koskevan ohjelman puitteissa²⁹.
- (3) Sidosryhmien kuulemisen jälkeen ja vaikutustenarvioinnin³⁰ tulosten perusteella komissio katsoi, että unionin tason toimet ovat välttämättömiä, jotta voidaan puuttua julkisen sektorin hallussa olevan ja julkisrahoitteisen tiedon laajan uudelleenkäytön jäljellä oleviin ja esiin nouseviin esteisiin koko unionissa ja saattaa lainsäädäntökehys digitaaliteknologioiden kehityksen tasalle, muun muassa tekoälyä ja esineiden internetiä ajatellen.

26 EUVL C [...], [...], s. [...].

27 EUVL C [...], [...], s. [...].

28 Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2003/98/EY, annettu 17 päivänä marraskuuta 2003, julkisen sektorin hallussa olevien tietojen uudelleenkäytöstä (EUVL L 345, 31.12.2003, s. 90).

29 SWD(2018) 145.

30 SWD(2018) 127.

- (4) Säädöstekstiin tehdyillä sisällöllisillä muutoksilla pyritään varmistamaan julkisen sektorin tiedon Euroopan taloudelle ja yhteiskunnalle tarjoamien mahdollisuuksien täysimääräinen hyödyntäminen, ja ne keskittyvät seuraaviin aloihin: reaaliaikaisen pääsyn tarjoaminen dynaamiseen dataan asianmukaisilla teknisillä menetelmillä, korkean lisäarvon julkisen tiedon tarjonnan lisääminen uudelleenkäyttöä varten, myös julkisten yritysten sekä tutkimusta harjoittavien organisaatioiden ja tutkimusta rahoittavien organisaatioiden taholta, ja puuttuminen uusien yksinoikeusjärjestelyjen muotojen syntymiseen, marginaalikustannusten perimistä koskevasta periaatteesta tehtävien poikkeusten käyttöön sekä tämän direktiivin ja eräiden siihen liittyvien säädösten, kuten direktiivin 95/9/EY³¹ ja Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2007/2/EY³², väliseen suhteeseen.

↓ 2003/98/EY johdanto-osan 1 kappale

- (5) Euroopan yhteisön perustamissopimuksessa määrätään sisämarkkinoiden toteuttamisesta ja järjestelmän perustamisesta kilpailun vääristymisen estämiseksi sisämarkkinoilla. Julkisen sektorin tiedon hyödyntämistä koskevien sääntöjen ja käytäntöjen yhdenmukaistaminen jäsenvaltioissa myötävaikuttaa näiden tavoitteiden saavuttamiseen.

↓ 2013/37/EU johdanto-osan 1 kappale (mukautettu)
⇒ uusi

- (6) ⇒ Jäsenvaltioiden julkinen sektori kerää, tuottaa, jäljentää ja jakelee suuria määriä eri aloja koskevaa tietoa, kuten yhteiskunnallista ja taloudellista tietoa, paikkatietoa, säättietoja, matkailutietoa, yritystietoa, patenttietoa ja koulutukseen liittyvää tietoa. ⇐ ~~Jäsenvaltioiden~~ ☒ Luonteeltaan täytäntöönpanevien, lainsäädännöllisten tai oikeudellisten ☒ julkisen sektorin elinten tuottamat asiakirjat muodostavat laajan, monipuolisen ja arvokkaan resurssipohjan, joka voi hyödyttää osaamistaloutta.

↓ 2013/37/EU johdanto-osan 2 ja 5 kappale (mukautettu)

- (7) Julkisen sektorin hallussa olevien tietojen uudelleenkäytöstä 17 päivänä marraskuuta 2003 annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2003/98/EY ~~vahvistetaan~~ ☒ vahvistettiin ☒ jäsenvaltioiden julkisen sektorin elinten ☒, myös täytäntöönpanevien, lainsäädännöllisten tai oikeudellisten elinten, ☒ hallussa olevien asiakirjojen uudelleenkäyttöä koskevat vähimmäissäännöt sekä käytännön keinot niiden uudelleenkäytön helpottamiseksi. ~~Sen jälkeen, kun ensimmäiset julkisen sektorin tiedon uudelleenkäyttöä koskevat säännöt hyväksyttiin vuonna 2003,~~ ☒ Ensimmäisten julkisen sektorin tiedon uudelleenkäyttöä koskevien sääntöjen hyväksymisen jälkeen ☒ maailmassa olevan tiedon määrä, julkinen tieto mukaan

³¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 96/9/EY, annettu 11 päivänä maaliskuuta 1996, tietokantojen oikeudellisesta suojasta (EYVL L 77, 27.3.1996, s. 20).

³² Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2007/2/EY, annettu 14 päivänä maaliskuuta 2007, Euroopan yhteisön paikkatietoinfrastruktuurin (INSPIRE) perustamisesta (EUVL L 108, 25.4.2007, s.1).

lukien, on lisääntynyt eksponentiaalisesti ja on alettu tuottaa ja kerätä uudenlaista tietoa. Samaan aikaan tiedon analysoinnissa, hyödyntämisessä ja käsittelyssä käytettävät teknologiat kehittyvät jatkuvasti. Nopea teknologinen kehitys mahdollistaa tiedon käyttämiseen, kokoamiseen ja yhdistelyyn perustuvien uusien palveluiden ja sovellusten luomisen. ☒ Alunperin ☒ vuonna 2003 hyväksytty ☒ ja myöhemmin vuonna 2013 muutetut ☒ säännöt eivät enää pysy näiden nopeiden muutosten tahdissa, minkä vuoksi on olemassa riski, että julkisen tiedon uudelleenkäytön tarjoamia taloudellisia ja yhteiskunnallisia mahdollisuuksia ei voida hyödyntää.

↓ 2003/98/EY johdanto-osan 2 kappale (mukautettu)

- (8) ~~Tieto- ja osaamisyhteiskunnan~~ ☒ Tietopohjaisen yhteiskunnan ☒ kehittyminen vaikuttaa kaikkien yhteisön kansalaisten elämään, sillä se antaa heille muun muassa mahdollisuuden uudistaa tapoja päästä tiedon lähteille ja hankkia tietoa.

↓ 2003/98/EY johdanto-osan 3 kappale (mukautettu)

- (9) Digitaalinen sisältö on tässä kehityksessä tärkeässä asemassa. Sisältötuotanto on viime vuosina luonut ja luo edelleen nopeassa tahdissa työpaikkoja. Useimmat uudet työpaikat syntyvät ☒ innovatiivisissa startup-yrityksissä ja pk-yrityksissä ☒ pienissä, aloittelevissa yrityksissä.

↓ 2003/98/EY johdanto-osan 4 kappale

~~Julkisen sektorin kerää, tuottaa, jäljentää ja jakaa suuria määriä eri aloja koskevaa tietoa, kuten yhteiskunnallista ja taloudellista tietoa, paikkatietoa, säätietoa, matkailutietoa, yritystietoa, patenttitietoa ja koulutukseen liittyvää tietoa.~~

↓ 2003/98/EY johdanto-osan 5 kappale (mukautettu)

- (10) Yksi sisämarkkinoiden toteuttamisen tärkeimmistä tavoitteista on luoda edellytykset, joilla edistetään yhteisön ☒ unionin ☒ laajusten palvelujen kehittämistä. Julkisen sektorin tieto on tärkeä raaka-aine digitaalisissa sisältötuotteissa ja -palveluissa, ja siitä tulee yhä merkittävämpi sisällönlähde langattomien sisältöpalvelujen kehittyessä. Myös laaja rajat ylittävä maantieteellinen kattavuus on olennainen tekijä tässä yhteydessä. Julkisen sektorin tiedon laajojen uudelleenkäyttömahdollisuuksien pitäisi mahdollistaa laajentamalla mahdollisuuksia käyttää uudelleen julkisen sektorin tietoja olisi sallittava muun muassa se, että eurooppalaiset yhtiöt voivat hyödyntää näiden tietojen antamia mahdollisuuksia ja myötävaikuttaa taloudelliseen kasvuun ja työpaikkojen luomiseen.

↓ 2013/37/EU johdanto-osan 4 kappale

- (11) Julkisen sektorin elimen hallussa olevien asiakirjojen uudelleenkäytön salliminen tuottaa lisäarvoa uudelleenkäyttäjille, loppukäyttäjille ja koko yhteiskunnalle sekä

usein myös kyseiselle julkisen sektorin elimelle itselleen, sillä uudelleenkäyttö lisää avoimuutta ja vastuuvollisuutta ja sen avulla saadaan uudelleenkäyttäjiltä ja loppukäyttäjiltä palautetta, jonka avulla asianomainen julkisen sektorin elin voi parantaa kerätyn tiedon laatua.

↓ 2003/98/EY johdanto-osan 6
kappale (mukautettu)

- (12) Julkisen sektorin tietoresurssien hyödyntämistä koskevat säännöt ja käytännöt vaihtelevat huomattavasti jäsenvaltioiden välillä, mikä luo esteitä näiden keskeisten tietoresurssien taloudellisen potentiaalin hyödyntämiselle. Julkisen sektorin elinten ~~perinteisesti~~ noudattamat käytännöt julkisen sektorin tietojen hyödyntämisessä ☒ vaihtelevat edelleen eri jäsenvaltioissa ~~☒ ovat kehittyneet monin eri tavoin~~. Tämä olisi otettava huomioon. Julkisen sektorin asiakirjojen uudelleenkäyttöä koskevia kansallisia sääntöjä ja käytäntöjä olisi riittävästi yhdenmukaistettava silloin, kun erot kansallisissa säännöksissä ja käytännöissä tai niiden epäselvyys haittaavat sisämarkkinoiden toimintaa ja tietoyhteiskunnan kehitystä yhteisössä.

↓ 2013/37/EU johdanto-osan 3
kappale (mukautettu)

- (13) Avoimen tiedon politiikka, jolla edistetään julkisen sektorin tiedon laajaa saatavuutta ja uudelleenkäyttöä yksityisiin tai kaupallisiin tarkoituksiin siten, että niihin liittyy vain vähän tai ei lainkaan oikeudellisia, teknisiä tai taloudellisia rajoitteita, ja jolla edistetään tiedonvälitystä taloudellisten toimijoiden lisäksi kansalaisille, voi osaltaan vauhdittaa merkittävästi kyseisen tiedon uudelleen yhdistelyyn ja hyödyntämiseen perustuvien uusien palveluiden kehittämistä sekä edistää talouskasvua ja yhteiskunnallista osallistumista. ~~Tämä edellyttää kuitenkin, että asiakirjojen uudelleenkäytön sallimista koskevat toimintaedellytykset ovat unionin tasolla tasavertaiset, mitä ei voida saavuttaa ainoastaan jäsenvaltioiden tai asiaan liittyvien julkisen sektorin elinten erilaisilla säännöillä ja käytännöillä.~~

↓ 2003/98/EY johdanto-osan 7
kappale

- (14) Lisäksi ilman yhteisön tasoista riittävää yhdenmukaistamista joissain jäsenvaltioissa tekniikan haasteisiin vastaamiseksi jo käynnistetyt kansalliset lainsäädäntötoimet voisivat johtaa vielä huomattavampiin eroihin. Tällaisten lainsäädännöllisten erojen ja epävarmuustekijöiden vaikutus kasvaa entisestään tietoyhteiskuntakehityksessä, joka on jo nyt suuresti lisännyt tiedon käyttöä rajojen yli.

↓ 2013/37/EU johdanto-osan 6
kappale (mukautettu)
⇒ uusi

- (15) Jäsenvaltiot ovat ~~samaan aikaan~~ laatineet uudelleenkäyttöä koskevia toimintalinjoja direktiivin 2003/98/EY nojalla, ja osa jäsenvaltioista on omaksunut kunnianhimoisia avointa dataa koskevia toimintatapoja, joilla ne tekevät saatavilla olevan julkisen tiedon uudelleenkäytöstä helpompaa kansalaisille ja yrityksille ja jotka ylittävät mainitussa direktiivissä asetetut vähimmäisvaatimukset. Jotta jäsenvaltioiden erilaiset

säännöt eivät estäisi tuotteiden ja palveluiden tarjoamista yli rajojen ja jotta mahdollistettaisiin toisiaan vastaavien julkisten tietoineistojen uudelleenkäyttö niihin perustuvissa Euroopan laajuisissa sovelluksissa, julkisen tiedon saatavuutta koskevien menettelytapojen vähimmäistason yhdenmukaistaminen on tarpeen sen määrittämiseksi, mitä julkista tietoa on uudelleenkäytettävissä tiedon sisämarkkinoilla. ⇒ Unionin ja kansallisen lainsäädännön säännöksiä, jotka ylittävät nämä vähimmäisvaatimukset, etenkin alakohtaisen lainsäädännön tapauksessa, olisi edelleen sovellettava. Esimerkkejä säännöksistä, jotka ylittävät tämän direktiivin mukaisen yhdenmukaistamisen vähimmäistason, ovat 6 artiklassa säädettyä kynnystasoa alhaisemmat enimmäistasot maksuille, joita uudelleenkäytöstä voidaan periä, tai 8 artiklassa tarkoitettuja ehtoja vähemmän rajoittavat lupaehdot. Tämä direktiivi ei erityisesti saisi rajoittaa sellaisten tämän direktiivin mukaisen yhdenmukaistamisen vähimmäistason ylittävien säännösten soveltamista, joista säädetään tieliikenteen älykkäiden liikennejärjestelmien käyttöönoton sekä tieliikenteen ja muiden liikennemuotojen rajapintojen puitteista annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2010/40/EU nojalla annetuissa komission delegoiduissa asetuksissa. ⇐

↓ 2003/98/EY johdanto-osan 8 kappale

- (16) Julkisen sektorin asiakirjojen uudelleenkäytön ehdoille tarvitaan yleiset puitteet, jotta voidaan varmistaa oikeudenmukaiset, oikeasuhteiset ja syrjimättömät ehdot tällaisen tiedon uudelleenkäytölle. Julkisen sektorin elimet keräävät, tuottavat, jäljentävät ja jakavat asiakirjoja täyttääkseen julkiset tehtävänsä. Tällaisten asiakirjojen käyttö muihin tarkoituksiin on uudelleenkäyttöä. Jäsenvaltiot voivat ylittää tässä direktiivissä asetetun vähimmäistason ja sallia täten laajemman uudelleenkäytön.

↓ 2013/37/EU johdanto-osan 10 kappale (mukautettu)

- (17) ☒ Tätä ☒ direktiiviä ~~2003/98/EY~~ olisi sovellettava asiakirjoihin, joiden toimittaminen kuuluu kyseisten julkisen sektorin elinten julkisiin tehtäviin, jotka määritellään jäsenvaltion lainsäädännössä tai muissa sitovissa säännöissä. Jos tällaisia sääntöjä ei ole, julkiset tehtävät olisi määriteltävä jäsenvaltioiden yleisen hallintokäytännön mukaisesti edellyttäen, että julkisten tehtävien ala on avoin ja sitä valvotaan. Julkiset tehtävät voidaan määritellä yleisesti tai tapauskohtaisesti yksittäisen julkisen sektorin elimen osalta.

↓ 2003/98/EY johdanto-osan 9 kappale (mukautettu)
⇒ uusi

- (18) ~~Tähän direktiiviin ei sisälly velvoitetta sallia asiakirjojen uudelleenkäyttö. Päätös uudelleenkäytön sallimisesta tai kieltämisestä jää jäsenvaltion tai asianmukaisen julkisen sektorin elimen tehtäväksi.~~ Tätä direktiiviä olisi sovellettava asiakirjoihin, jotka ovat saatavilla uudelleenkäyttöä varten, kun julkisen sektorin elimet antavat tietojen käyttö lupia taikka myyvät, jakelevat, vaihtavat tai julkaisevat tietoja. Ristikkäistukien välttämiseksi uudelleenkäyttöön olisi sisällyttävä organisaation sisäinen asiakirjojen jatkokäyttö sellaisessa toiminnassa, joka ei liity sen julkiseen tehtävään. Julkisen tehtävän ulkopuolelle jää tavallisesti sellaisten asiakirjojen

toimittaminen, jotka on tuotettu ja kustannettu yksinomaan kaupalliselta pohjalta ja kilpailussa markkinoilla muiden kanssa. ~~”Asiakirjan” määritelmän ei ole tarkoitus kattaa tietokone-ohjelmia.~~

- (19) ⇒ Direktiivissä asetetaan jäsenvaltioille velvoite sallia kaikkien asiakirjojen uudelleenkäyttö, jollei niiden saatavuutta ole rajoitettu tai estetty asiakirjojen saatavuutta koskevilla kansallisilla säännöillä ja jollei tässä direktiivissä säädetä muista poikkeuksista. ⇐ Direktiivi perustuu jäsenvaltioiden nykyisiin asiakirjojen saatavuutta koskeviin järjestelmiin, eikä sillä muuteta kansallisia sääntöjä asiakirjojen saannista. Direktiiviä ei sovelleta tapauksissa, joissa kansalaiset tai yritykset voivat saada asiakirjan käyttöönsä vain, jos he voivat osoittaa asianomaisten tiedon saantia koskevien sääntöjen nojalla, että asia koskee erityisesti niitä. ~~Yhteisön~~ ☒ Unionin ☒ tasolla Euroopan unionin perusoikeuskirjan 41 artiklassa, joka koskee oikeutta hyvään hallintoon, ja 42 artiklassa tunnustetaan, että kaikilla unionin kansalaisilla ja kaikilla luonnollisilla henkilöillä tai oikeushenkilöillä, joiden asuinpaikka tai sääntömääräinen kotipaikka on jossakin jäsenvaltiossa, on oikeus tutustua Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission asiakirjoihin. Julkisen sektorin elimiä olisi rohkaistava asettamaan kaikki hallussaan olevat asiakirjat uudelleenkäytettäviksi. Julkisen sektorin elinten olisi edistettävä ja kannustettava asiakirjojen uudelleenkäyttöä, mukaan lukien luonteeltaan lainsäädännölliset tai hallinnolliset viralliset tekstit, silloin kun julkisen sektorin elimellä on oikeus sallia niiden uudelleenkäyttö.

↴ uusi

- (20) Jäsenvaltiot antavat usein yleistä etua koskevien palvelujen tarjonnan julkisen sektorin ulkopuolisten yksiköiden tehtäväksi ja kohdistavat näihin yksiköihin tarkkaa valvontaa. Direktiivin 2003/98/EY säännöksiä sovelletaan kuitenkin ainoastaan julkisen sektorin elinten hallussa oleviin asiakirjoihin, ja julkiset yritykset on jätetty soveltamisalan ulkopuolelle. Tämä johtaa siihen, että yleistä etua koskevien palvelujen toteuttamisen yhteydessä tuotetut asiakirjat ovat heikosti saatavilla uudelleenkäyttöä varten useilla aloilla, erityisesti yleishyödyllisten palvelujen aloilla. Se heikentää myös suuresti mahdollisuuksia luoda rajat ylittäviä palveluja yleistä etua koskevia palveluja tarjoavien julkisten yritysten hallussa olevien asiakirjojen pohjalta.
- (21) Direktiiviä 2003/98/EY olisi siksi muutettava sen varmistamiseksi, että direktiivin säännöksiä voidaan soveltaa yleistä etua koskevien palvelujen tarjonnan yhteydessä tuotettujen asiakirjojen uudelleenkäyttöön, kun palvelua tarjoavat julkiset yritykset, jotka harjoittavat jotain Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2014/25/EU³³ 8–14 artiklassa tarkoitetuista toiminnoista, sekä julkiset yritykset, jotka toimivat julkisen liikenteen harjoittajina rautateiden ja maanteiden julkisista henkilöliikennepalveluista annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1370/2007 2 artiklan mukaisesti, julkiset yritykset, jotka toimivat julkisen palvelun velvoitteita täyttävinä lentoliikenteen harjoittajina lentoliikenteen harjoittamisen yhteisistä säännöistä yhteisössä 24 päivänä syyskuuta 2008 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1008/2008 16 artiklan mukaisesti, ja julkiset yritykset, jotka toimivat julkisen palvelun velvoitteita täyttävinä yhteisön laivanvarustajina palvelujen tarjoamisen vapauden periaatteen soveltamisesta

³³ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/25/EU, annettu 26 päivänä helmikuuta 2014, vesija energiahuollon sekä liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankinnoista ja direktiivin 2004/17/EY kumoamisesta (EUVL L 94, 28.3.2014, s. 243).

meriliikenteeseen jäsenvaltioissa (meriliikenteen kabotaasi) 7 päivänä joulukuuta 1992 annetun asetuksen (ETY) N:o 3577/92 4 artiklan mukaisesti.

- (22) Tähän direktiiviin ei pitäisi sisältyä velvoitetta sallia julkisten yritysten tuottamien asiakirjojen uudelleenkäyttö. Päätös uudelleenkäytön sallimisesta tai kieltämisestä olisi jätettävä asianomaisille julkisille yrityksille. Julkisen yrityksen olisi noudatettava tämän direktiivin III ja IV luvussa säädettyjä asiaa koskevia velvollisuuksia, etenkin esitysmuotojen, maksujen, avoimuuden, lupien, syrjimättömyyden ja yksinoikeusjärjestelyjen kiellon osalta, vasta sitten, kun se on päättänyt asettaa asiakirjan saataville uudelleenkäyttöä varten. Julkisen yrityksen ei toisaalta tarvitse noudattaa II luvussa säädettyjä vaatimuksia, kuten pyyntöjen käsittelyyn sovellettavia sääntöjä.
- (23) Tuotetun tutkimustiedon määrä kasvaa eksponentiaalisesti, ja se tarjoaa mahdollisuuksia uudelleenkäyttöön myös tiedeyhteisön ulkopuolella. Jotta kasvaviin yhteiskunnallisiin haasteisiin voitaisiin vastata tehokkaasti ja kokonaisvaltaisesti, on käynyt ratkaisevan tärkeäksi ja kiireelliseksi, että tietoa on saatavilla eri lähteistä ja sitä voidaan yhdistää ja käyttää uudelleen myös eri sektoreiden ja tieteenalojen välillä. Tutkimustietoon sisältyvät tilastot, koetulokset, mittaukset, kenttätöiden yhteydessä tehdyt havainnot, kyselytutkimusten tulokset, haastattelutallenteet ja kuvat. Siihen sisältyvät metadata, spesifikaatiot ja muut digitaaliset objektit. Tutkimustieto poikkeaa tieteellisistä artikkeleista, joissa raportoidaan tieteellisen tutkimuksen tuloksena tehdyistä havainnoista ja kommentoidaan niitä. Julkisrahoitteisen tieteellisen tutkimuksen tulosten avoin saatavuus ja uudelleenkäytettävyyden on jo useiden vuosien ajan ollut erityisten poliittisten aloitteiden aiheena. Avoimen saatavuuden periaatteilla pyritään erityisesti antamaan tutkijoille ja suurelle yleisölle mahdollisuus saada tutkimustietoa mahdollisimman aikaisessa vaiheessa jakeluprosessia ja mahdollistamaan sen käyttö ja uudelleenkäyttö. Avoimen saatavuus auttaa parantamaan laatua, vähentää tarpeetonta päällekkäisen tutkimuksen tarvetta, vauhdittaa tieteellistä edistystä, auttaa torjumaan tieteellisiä petoksia ja voi kaiken kaikkiaan edistää talouskasvua ja innovointia. Avoimen saatavuuden ohella tiedonhallinnan suunnittelusta on nopeasti tulossa tieteellinen vakiokäytäntö sen varmistamisessa, että data on löydettävissä, saatavilla, yhteentoimivaa ja uudelleenkäytettävissä (FAIR-periaatteet).
- (24) Edellä esitetyistä syistä on asianmukaista asettaa jäsenvaltioille velvollisuus omaksua avoimen saatavuuden periaatteet suhteessa julkisrahoitteisen tutkimuksen tuloksiin ja varmistaa, että kaikki tutkimusta harjoittavat organisaatiot ja tutkimusta rahoittavat organisaatiot noudattavat näitä periaatteita. Avoimen saatavuuden periaatteissa sallitaan tyypillisesti joukko poikkeuksia tieteellisten tutkimustulosten asettamiseen avoimesti saataville. Komissio antoi 17 päivänä heinäkuuta 2012 tieteellisen tiedon saatavuudesta ja säilyttämisestä suosituksen, joka saatettiin ajan tasalle 25 päivänä huhtikuuta 2018³⁴ ja jossa kuvaillaan muun muassa avoimen saatavuuden periaatteiden keskeiset osatekijät. Myös ehtoja, joiden mukaisesti tiettyjä tutkimustuloksia voidaan käyttää uudelleen, olisi parannettava. Tästä syystä jotkin tästä direktiivistä johtuvat velvollisuudet olisi laajennettava koskemaan sellaisen tieteellisen tutkimustoiminnan tuloksena syntyvää tutkimustietoa, jota tuetaan julkisella rahoituksella tai joka on julkisen ja yksityisen sektorin yksiköiden yhdessä rahoittamaa. Tässä yhteydessä olisi kuitenkin otettava asianmukaisesti huomioon

³⁴

C(2018)2375.

yksityisyyteen, henkilötietojen suojaan, liikesalaisuuksiin, kansalliseen turvallisuuteen, oikeutettuihin kaupallisiin etuihin ja kolmansien osapuolten teollis- ja tekijänoikeuksiin liittyvät näkökohdat. Hallinnollisen taakan välttämiseksi tällaisia velvollisuuksia olisi sovellettava ainoastaan tutkimustietoon, jonka tutkijat ovat jo asettaneet julkisesti saataville. Tutkimusta harjoittavien organisaatioiden ja tutkimusta rahoittavien organisaatioiden hallussa olevat muuntyyppiset asiakirjat olisi jatkossakin jätettävä tämän direktiivin soveltamisalan ulkopuolelle.

↓ 2003/98/EY johdanto-osan 10 kappale (mukautettu)

- (25) 'Julkisen sektorin elimen' ja 'julkisoikeudellisen laitoksen' määritelmät on otettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivistä 2014/24/EU³⁵ ~~julkisia hankintoja koskevista direktiiveistä (92/50/ETY³⁶, 93/36/ETY³⁷, 93/37/ETY³⁸ ja 98/4/ETY³⁹).~~ ~~Julkiset yritykset eivät kuulu näiden määritelmien alaan.~~

↓ 2003/98/EY johdanto-osan 11 kappale (mukautettu)

- (26) Tässä direktiivissä säädetään yleisestä 'asiakirjan' määritelmästä, ~~joka on yhdenmukainen tietoyhteiskunnan kehityksen kanssa.~~ Se kattaa kaikki ~~julkisen sektorin elinten hallussa olevat~~ toimenpiteiden, tosiseikkojen tai tietojen esitykset — ja kaikki tällaisten toimenpiteiden, tosiseikkojen tai tietojen koosteet — tallennusvälineestä riippumatta (paperilla tai sähköisessä muodossa tallennettuna tai äänenä, visuaalisessa muodossa tai audiovisuaalisena tallenteena). ☒ 'Asiakirjan' määritelmän ei ole tarkoitus kattaa tietokone-ohjelmia. ☒ ~~Julkisen sektorin elimen hallussa oleva asiakirja on asiakirja, jonka uudelleenkäytön julkisen sektorin elin voi sallia.~~

↓ 2003/98/EY johdanto-osan 12 kappale (mukautettu)
⇒ uusi

- (27) ⇒ Julkiset sektorin elimet asettavat asiakirjojaan entistä enemmän saataville uudelleenkäyttöä varten ennakoivalla tavalla varmistamalla, että asiakirjat ovat löydettävissä verkossa ja että niin metadata kuin perustana oleva sisältö ovat tosiasiallisesti saatavilla. Asiakirjat olisi myös asetettava saataville uudelleenkäyttöä varten uudelleenkäyttäjän esittämästä pyynnöstä. ⇐ ☒ Tällaisissa tapauksissa ☒ ~~uudelleenkäyttöpyyntöihin olisi vastattava kohtuullisessa ajassa ja noudatettava vastaavanlaisia vastausaikoja kuin asiakirjojen saatavuutta koskevien järjestelmien~~

³⁵ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/24/EU, annettu 26 päivänä helmikuuta 2014, julkisista hankinnoista (EUVL L 94, 28.3.2014, s. 65).

³⁶ EYVL L 209, 24.7.1992, s. 1, direktiivi sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna komission direktiivillä 2001/78/EY (EYVL L 285, 29.10.2001, s. 1).

³⁷ EYVL L 199, 9.8.1993, s. 1, direktiivi sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna komission direktiivillä 2001/78/EY.

³⁸ EYVL L 199, 9.8.1993, s. 54, direktiivi sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna komission direktiivillä 2001/78/EY.

³⁹ EYVL L 101, 1.4.1998, s. 1.

mukaisissa tiedonsaantipyynnöissä. ⇒ Julkiset yritykset, koulutuslaitokset, tutkimusta harjoittavat organisaatiot ja tutkimusta rahoittavat organisaatiot olisi kuitenkin vapautettava tästä vaatimuksesta. ⇐ Kohtuulliset vastausajat kaikkialla unionissa edistäisivät uusien koostettujen tietotuotteiden ja -palvelujen luomista yleiseurooppalaisella tasolla. ~~Kun lupa uudelleenkäyttöön on myönnetty, julkisen sektorin elinten pitäisi saattaa asiakirjat saataville sellaisella aikavälillä, jonka puitteissa niiden koko taloudellista potentiaalia voidaan hyödyntää.~~ Tämä on erityisen tärkeää ~~tiedon ollessa sisällöltään dynaamista~~ ☒ dynaamisen datan osalta ☒ (☒ mukaan lukien ☒ ~~esimerkiksi~~ liikennetiedot ☒), satelliittitiedot ja säätiedot ☒), jolloin tiedon taloudellinen arvo riippuu sen välittömästä saatavuudesta ja säännöllisestä ajantasaistamisesta. ⇒ Dynaaminen data olisi siksi asetettava saataville sovellusrajapinnan kautta heti sen keräämisen jälkeen tällaiseen dataan perustuvien internet-, mobiili- ja pilvisovellusten kehittämisen helpottamiseksi. Jos tämä ei ole mahdollista teknisten tai taloudellisten rajoitusten vuoksi, julkisen sektorin elinten pitäisi saattaa asiakirjat saataville sellaisella aikavälillä, jonka puitteissa niiden koko taloudellista potentiaalia voidaan hyödyntää. ⇐ Jos käytetään käyttöoikeussopimusta, asiakirjojen saaminen oikeaan aikaan voi sisältyä käyttöluvan ehtoihin.

⇓ uusi

- (28) Jotta tällä direktiivillä uudelleenkäytön piiriin tuotu tieto saataisiin käyttöön, tarvitaan sopivia ja hyvin suunniteltuja sovellusrajapintoja (API-liittymiä). API-liittymä kuvaa, minkälaista tietoa voidaan hakea, kuinka se tapahtuu ja missä muodossa tiedot saadaan. Sillä on erilaisia monimutkaisuustasoja, joissa voi olla kyse yksinkertaisesta linkistä tietokantaan tiettyjen tietoaineistojen hakemiseksi, verkkokäyttöliittymästä tai monimutkaisemmista rakenteista. Tiedon uudelleenkäytöllä ja jakamisella API-liittymien sopivan käytön avulla on yleistä arvoa, sillä se auttaa kehittäjiä ja startup -yrityksiä luomaan uusia palveluja ja tuotteita. Se on myös olennainen osatekijä arvokkaiden ekosysteemien luomisessa usein käyttämättä jäävien tietoresurssien ympärille. API-liittymän rakenteen ja käytön on tarpeen perustua useisiin periaatteisiin: vakauteen, elinkaaren aikaiseen ylläpitoon, käytön ja standardien yhdenmukaisuuteen, käyttäjäystävällisyyteen sekä turvallisuuteen. Dynaamisen datan eli datan, jota päivitetään säännöllisesti ja usein reaaliaikaisesti, osalta julkisen sektorin elinten ja julkisten yritysten olisi asetettava tämä data saataville uudelleenkäyttöä varten heti sen keräämisen jälkeen sopivia API-liittymiä käyttäen.

↓ 2003/98/EY johdanto-osan 13 kappale
⇒ uusi

- (29) Uudelleenkäyttömahdollisuuksia voidaan parantaa rajoittamalla tarvetta digitalisoida paperiasiakirjoja tai käsitellä digitaalisia tiedostoja keskenään yhteensopiviksi. Tämän vuoksi julkisen sektorin elinten olisi asetettava asiakirjat saataville kaikissa jo olemassa olevissa muodoissa tai kaikkina jo olemassa olevina kielitoisintoina, sähköisessä muodossa, mikäli tämä on mahdollista ja tarkoituksenmukaista. Julkisen sektorin elinten olisi suhtauduttava myönteisesti pyyntöihin saada ote olemassa olevasta asiakirjasta, jos tällainen pyyntö voidaan täyttää yksinkertaisin toimenpitein. Julkisen sektorin elimillä ei kuitenkaan pitäisi olla velvollisuutta toimittaa otetta asiakirjasta, jos siitä aiheutuu suhteetonta vaivaa. Uudelleenkäytön helpottamiseksi julkisen sektorin elinten pitäisi saattaa asiakirjansa saataville sellaisessa muodossa,

joka mahdollisimman pitkälti ja soveltuvilta osin ei edellytä minkään tietyn tietokoneohjelman käyttöä. Silloin kun se on mahdollista ja tarkoituksenmukaista, julkisen sektorin elinten pitäisi ~~soveltuvilta osin~~ ottaa huomioon vammaisten henkilöiden mahdollisuudet uudelleenkäyttää asiakirjoja ⇒ antamalla tiedot esteettömässä muodossa ⇐.

↓ 2013/37/EU johdanto-osan 20
kappale
⇒ uusi

- (30) Uudelleenkäytön helpottamiseksi julkisen sektorin elinten olisi, silloin kun se on mahdollista ja tarkoituksenmukaista, saatettava asiakirjat ⇒, mukaan lukien verkkosivuilla julkaistut asiakirjat, ⇐ ja niitä koskeva metatieto saataville mahdollisimman tarkasti ja yksityiskohtaisesti avoimessa ja koneellisesti luettavassa esitysmuodossa, joka takaa yhteentoimivuuden, esimerkiksi käsittelemällä niitä tavalla, joka vastaa ~~Euroopan yhteisön paikkatietoinfrastruktuurin (INSPIRE) perustamisesta 14 päivänä maaliskuuta 2007 annetun~~ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2007/2/EY⁴⁰ mukaisia paikkatiedon yhteensopivuus- ja käytettävyyksivaatimuksia koskevia periaatteita.

⇐ uusi

- (31) Asiakirjan olisi katsottava olevan koneellisesti luettavassa esitysmuodossa, jos se on sellaisessa tiedostomuodossa, jonka rakenne mahdollistaa sen, että ohjelmistosovellukset pystyvät helposti yksilöimään, tunnistamaan ja poimimaan siitä tiettyjä tietoja. Koneellisesti luettavassa muodossa oleviin tiedostoihin koodatut tiedot olisi katsottava koneellisesti luettaviksi tiedoiksi. Koneellisesti luettavissa olevat esitysmuodot voivat olla avoimia tai yksityisiä; ne voivat olla virallisia standardeja, mutta se ei ole välttämätöntä. Asiakirjojen, jotka on koodattu sellaiseen tiedostomuotoon, joka rajoittaa automaattista käsittelyä estämällä tai rajoittamalla tietojen poimimista niistä, ei olisi katsottava olevan koneellisesti luettavassa esitysmuodossa. Jäsenvaltioiden olisi kannustettava avointen koneellisesti luettavien esitysmuotojen käyttöön silloin kun se on mahdollista ja tarkoituksenmukaista.

↓ 2013/37/EU johdanto-osan 22
kappale (mukautettu)
⇒ uusi

- (32) ⇒ Asiakirjojen uudelleenkäytöstä perittävät maksut muodostavat merkittävän markkinoille tulon esteen startup-yrityksille ja pk-yrityksille. Asiakirjat olisi siksi asetettava saataville uudelleenkäyttöä varten maksutta, ja jos maksut ovat välttämättömiä ⇐ ~~Jos julkisen sektorin elimet perivät maksuja asiakirjojen uudelleenkäytöstä, nämä maksut~~ ☒ ne ☒ eivät lähtökohtaisesti saisi olla marginaalikustannuksia korkeampia. ⇒ Poikkeustapauksissa ⇐ ~~o~~ ~~Olisi kuitenkin~~ otettava huomioon tarve olla estämättä sellaisten julkisten sektorin elinten

⁴⁰ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2007/2/EY, annettu 14 päivänä maaliskuuta 2007, Euroopan yhteisön paikkatietoinfrastruktuurin (INSPIRE) perustamisesta (EUVL L 108, 25.4.2007, s.1).

tavanomaista toimintaa, joiden on tuotettava tuloja kattaakseen huomattavan osan julkisten tehtäviensä suorittamiseen liittyvistä kustannuksista ~~tai tiettyjen uudelleenkäytettäviksi annettujen asiakirjojen keräämisestä, tuottamisesta, jäljentämisestä ja jakelusta aiheutuvista kustannuksista.~~ ⇒ Myös julkisten yritysten rooli kilpailuun perustuvassa taloudellisessa ympäristössä olisi tunnustettava. ⇐ Tällaisissa tapauksissa julkisen sektorin elinten ⇐ ja julkisten yritysten ⇐ olisi ☒ siksi ☒ voitava periä marginaalikustannukset ylittäviä maksuja. Nämä maksut olisi vahvistettava objektiivisten, avointen ja varmistettavissa olevien perusteiden mukaisesti, ja asiakirjojen toimittamisesta ja uudelleenkäyttöoikeuksien luovuttamisesta saatavat kokonaistulot eivät saisi ylittää niiden keräämisestä, tuottamisesta, jäljentämisestä ja jakelusta aiheutuvia kustannuksia ja investoinneille saatavaa kohtuullista tuottoa. ⇒ Perittäviin kustannuksiin olisi tarvittaessa lisättävä myös henkilötietojen tai kaupallisesti arkaluonteisten tietojen anonymisoinnista aiheutuvat kustannukset. ⇐ Julkisen sektorin elimille asetettavan vaatimuksen tuottaa tuloja kattaakseen huomattavan osan julkisen tehtävänsä suorittamiseen ⇐ tai julkisten yritysten tehtäväksi annettuihin yleistä etua koskeviin palveluihin ⇐ liittyvistä kustannuksista ~~tai tiettyjen asiakirjojen keräämisestä, tuottamisesta, jäljentämisestä ja jakelusta aiheutuvista kustannuksista~~ ei tarvitse olla lakisääteinen vaatimus, ja se voi olla esimerkiksi seurausta jäsenvaltioiden hallintokäytännöistä. Jäsenvaltioiden olisi tarkasteltava säännöllisesti uudelleen tällaista vaatimusta.

↓ 2013/37/EU johdanto-osan 23
kappale
⇒ uusi

- (33) Kirjastojen, museoiden ja arkistojen olisi myös voitava periä marginaalikustannukset ylittäviä maksuja, jotta ei estetä niiden tavanomaista toimintaa. Tällaisten julkisen sektorin elinten tapauksessa asiakirjojen toimittamisesta ja uudelleenkäyttöoikeuksien luovuttamisesta asianmukaisena tilikautena saatavat kokonaistulot eivät saisi ylittää niiden keräämisestä, tuottamisesta, jäljentämisestä, jakelusta, säilyttämisestä ja oikeuksien selvittämisestä aiheutuvia kustannuksia ja investoinneille saatavaa kohtuullista tuottoa. ⇒ Perittäviin kustannuksiin olisi tarvittaessa lisättävä myös henkilötietojen tai kaupallisesti arkaluonteisten tietojen anonymisoinnista aiheutuvat kustannukset. ⇐ Kirjastojen, museoiden ja arkistojen erityispiirteiden vuoksi on mahdollista ottaa huomioon yksityisen sektorin samanlaisten tai vastaavien asiakirjojen uudelleenkäytöstä perimät maksut laskettaessa investoinneille saatavaa kohtuullista tuottoa.

↓ 2013/37/EU johdanto-osan 24
kappale

- (34) Tässä direktiivissä säädetty maksujen ylärajat eivät vaikuta jäsenvaltioiden oikeuteen periä alempia maksuja tai olla kokonaan perimättä maksuja.

↓ 2013/37/EU johdanto-osan 25
kappale

- (35) Jäsenvaltioiden olisi vahvistettava perusteet marginaalikustannukset ylittävien maksujen perimiselle. Jäsenvaltiot voivat tältä osin esimerkiksi vahvistaa kyseiset perusteet kansallisissa säännöissä tai nimetä asianmukaisen elimen tai asianmukaiset

elimet, jotka eivät saa olla sama kuin julkisen sektorin elin itse ja joilla on toimivalta vahvistaa kyseiset perusteet. Mainittu elin olisi organisoitava jäsenvaltioiden perustuslaillisten järjestelmien ja oikeusjärjestelmien mukaisesti. Se voi olla jo olemassa oleva elin, jolla on talousarvion toteuttamiseen liittyviä valtuuksia ja joka on poliittisen valvonnan alainen.

↓ 2003/98/EY johdanto-osan 14
kappale (mukautettu)

~~Jos maksuja peritään, kokonaistulot eivät saisi ylittää asiakirjojen keräämisestä, tuottamisesta, jäljentämisestä ja jakelusta aiheutuvia kokonaiskustannuksia ja kohtuullista tuottoa, kun tarvittaessa otetaan asianmukaisesti huomioon kyseisen julkisen sektorin elimen itserahoitusta koskevat vaatimukset. Tuottaminen kattaa luomisen ja kokoamisen, ja jakelu voi kattaa myös käyttäjätuen. Aiheutuneet kustannukset ja kohtuullinen tuotto, jotka vastaavat sovellettavia kirjanpitoperiaatteita ja kyseisen julkisen sektorin elimen käyttämää kustannuslaskelmamenetelmää, muodostavat ylärajan tällaisille maksuille, koska kohtuuttomia maksuja ei pitäisi periä. Tässä direktiivissä säädetty kulujen yläraja ei vaikuta jäsenvaltioiden tai julkisen sektorin elinten oikeuteen periä alhaisempia maksuja tai olla kokonaan perimättä maksua, ja jäsenvaltioiden olisi rohkaistava julkisen sektorin elimiä asettamaan asiakirjoja saataville hintaan, joka ei ylitä asiakirjojen jäljentämisestä ja jakelusta aiheutuvia lisäkuluja.~~

↓ 2003/98/EY johdanto-osan 15
kappale (mukautettu)
⇒ uusi

- (36) Julkisen sektorin asiakirjojen uudelleenkäytön ehtojen selkeys ja yleinen saatavuus on yhteisön ☒ unionin ☒ laajuisten tietomarkkinoiden kehityksen ehdoton edellytys. Näin ollen kaikki asiakirjojen uudelleenkäyttöön sovellettavat ehdot olisi saatettava mahdollisten uudelleenkäyttäjien tietoon. Jäsenvaltioiden olisi tuettava tarvittaessa verkkokäyttöisten hakemistojen luomista saatavilla olevista asiakirjoista uudelleenkäyttöpyyntöjen edistämiseksi ja helpottamiseksi. ⇒ Muiden tahojen kuin julkisten yritysten, koulutuslaitosten, tutkimusta harjoittavien organisaatioiden ja tutkimusta rahoittavien organisaatioiden hallussa olevien ⇐ Asiakirjojen uudelleenkäyttöä koskevan pyynnön esittäjälle olisi tiedotettava tämän käytettävissä olevista oikeussuojakeinoista, jotka liittyvät tätä koskeviin päätöksiin tai käytäntöihin. Tämä on erityisen tärkeää pk-yritysten tapauksessa, koska ne eivät välttämättä ole selvillä siitä, miten muiden jäsenvaltioiden julkisen sektorin elinten kanssa menetellään, eivätkä myöskään vastaavista oikeussuojakeinoista.

↓ 2013/37/EU johdanto-osan 28
kappale

- (37) Muutoksenhakukeinoin olisi kuuluttava mahdollisuus puolueettoman muutoksenhakuelimen suorittamaan uudelleenarviointiin. Kyseinen elin voi olla jo olemassa oleva kansallinen viranomainen, esimerkiksi kansallinen kilpailuviranomainen, asiakirjojen saatavuudesta vastaava kansallinen viranomainen tai kansallinen oikeusviranomainen. Elin olisi organisoitava jäsenvaltioiden perustuslaillisten järjestelmien ja oikeusjärjestelmien mukaisesti, eikä se saisi rajoittaa uudelleenkäyttöoikeutta hakevien käytettävissä muutoin olevia

muutoksenhakukeinoja. Sen olisi kuitenkin oltava selvästi erillään jäsenvaltion mekanismista, jolla vahvistetaan perusteet marginaalikustannukset ylittävien maksujen perimiselle. Muutoksenhakukeinoin olisi kuuluttava mahdollisuus arvioida uudelleen kielteisiä päätöksiä sekä päätöksiä, joilla uudelleenkäyttö on sallittu mutta jotka voivat vaikuttaa hakijoihin muulla tavoin, esimerkiksi sovellettavilla maksujen perimistä koskevilla säännöillä. Nopeasti muuttuvien markkinoiden tarpeiden mukaisesti uudelleenarviointiprosessin olisi oltava nopea.

↓ 2003/98/EY johdanto-osan 16 kappale

- (38) Kaikkien julkisen sektorin hallussa olevien — ei ainoastaan poliittiseen vaan myös oikeudelliseen ja hallinnolliseen prosessiin liittyvien — yleisesti saatavien asiakirjojen julkaiseminen on keskeinen väline laajennettaessa oikeutta tiedonsaantiin, joka on yksi demokratian peruseriaa-alueista. Tätä tavoitetta sovelletaan laitoksiin kaikilla tasoilla eli paikallisesti, kansallisesti ja kansainvälisesti.
-

↓ 2003/98/EY johdanto-osan 17 kappale

- (39) Joissakin tapauksissa asiakirjan uudelleenkäyttö tapahtuu ilman, että luvasta sovitaan. Toisissa tapauksissa annetaan lupa, jossa luvan saajalle asetetaan asiakirjan uudelleenkäyttöä koskevia ehtoja. Ne voivat koskea esimerkiksi vastuuta, asiakirjojen asianmukaista käyttöä, takuita siitä, että asiakirjaa ei muuteta, sekä lähteen mainitsemista. Jos julkisen sektorin elimet antavat lupia asiakirjojen uudelleenkäyttöä varten, lupien ehtojen olisi oltava tasapuolisia ja avoimia. Myös verkossa saatavilla olevat vakiomuotoiset luvat voivat olla tässä mielessä erittäin tärkeitä. Näin ollen jäsenvaltioiden on varmistettava vakiomuotoisten lupien saatavuus.
-

↓ 2003/98/EY johdanto-osan 18 kappale

- (40) Jos asiasta vastaava viranomainen päättää, että tiettyjä asiakirjoja ei enää voi saada uudelleenkäyttöön, tai lopettaa kyseisten asiakirjojen päivittämisen, sen olisi julkistettava tällaiset päätökset ensi tilassa ja mahdollisuuksien mukaan sähköisessä muodossa.
-

↓ 2003/98/EY johdanto-osan 19 kappale

- (41) Uudelleenkäytön ehdoilla ei saisi syrjiä toisiinsa verrattavissa olevia käyttäjäryhmiä. Tällä ei kuitenkaan saisi estää esimerkiksi julkisen sektorin elinten välistä maksutonta tiedonvaihtoa julkisia tehtäviä suoritettaessa, vaikka muilta osapuolilta peritään maksu samojen asiakirjojen uudelleenkäytöstä. Tällä ei pitäisi myöskään estää eriytetyn maksumenettelyn hyväksymistä kaupalliseen ja muuhun kuin kaupalliseen uudelleenkäyttöön.

↓ 2013/37/EU johdanto-osan 26
kappale

- (42) Julkisen sektorin elimet voivat asettaa asiakirjan uudelleenkäytölle tarvittaessa luvanvaraisia ehtoja, esimerkiksi edellyttää lähteen ilmoittamista ja mainintaa siitä, onko uudelleenkäyttäjä muuttanut asiakirjaa millään tavalla. Julkisen sektorin tiedon uudelleenkäyttöön vaadittavilla luvilla saisi joka tapauksessa rajoittaa uudelleenkäyttöä mahdollisimman vähän, esimerkiksi siten, että rajoitus koskee vain lähteen ilmoittamista. Verkossa saatavilla olevien avointen käyttöehtojen, joihin sisältyy laajemmat uudelleenkäyttöoikeudet ilman teknisiä, taloudellisia tai maantieteellisiä rajoitteita, ja tiedon tarjoamisen avoimessa muodossa olisi tässä suhteessa oltava keskeisessä asemassa. Siksi jäsenvaltioiden olisi edistettävä avointen ehtojen käyttöä, ja niistä pitäisi ajan myötä tulla unionin laajuinen käytäntö.

↓ 2003/98/EY johdanto-osan 20
kappale

- (43) Julkisen sektorin elinten pitäisi asiakirjojen uudelleenkäytön periaatteita laatiessaan noudattaa kilpailusääntöjä ja välttää mahdollisimman pitkälle yksinoikeusjärjestelyjen tekemistä yksityisen sektorin toimijoiden kanssa. Yleistä taloudellista etua koskevan palvelun tarjoamiseksi voi kuitenkin joskus olla tarpeen myöntää yksinoikeuksia julkisen sektorin asiakirjojen käyttöön. Näin voi olla esimerkiksi silloin, kun yksikään kaupallinen yritys ei suostu julkaisemaan kyseisiä tietoja ilman yksinoikeutta.

↓ 2013/37/EU johdanto-osan 31
kappale
⇒ uusi

- (44) ⇒ Kirjastot, korkeakoulujen kirjastot mukaan luettuina, sekä museot, arkistot ja yksityisen sektorin kumppanit toteuttavat usein yhteistyöhankkeita, joihin liittyy kulttuurivarantojen digitointia ja joissa yksityisen sektorin kumppaneille annetaan yksinoikeuksia. Käytäntö on osoittanut, että tällaisten julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuuksien ansiosta kulttuurikokoelmia voidaan käyttää järkevästi ja samalla kansalaiset pääsevät nopeammin osallisiksi kulttuuriperinnöstä. Siksi on aiheellista ottaa huomioon kulttuurivarantojen digitointiin liittyvät jäsenvaltioiden väliset erot määrittelemällä erityiset säännöt näiden varantojen digitointia koskeville sopimuksille. ⇐ Jos yksinoikeus liittyy kulttuurivarantojen digitointiin, tietyn mittainen yksinoikeusajanjakso saattaa olla tarpeen, jotta yksityisen sektorin kumppanilla on mahdollisuus kattaa investointinsa. Tämän ajanjakson pituus olisi kuitenkin oltava rajoitettu ja sen olisi oltava mahdollisimman lyhyt, jotta voidaan noudattaa periaatetta, jonka mukaan vapaasti käytettävissä olevan aineiston olisi oltava vapaasti käytettävissä myös digitoinnin jälkeen. Kulttuurivarantojen digitointiin myönnettävän yksinoikeuden kesto ei saisi yleensä ylittää kymmentä vuotta. Jos yksinoikeusajanjakso on yli kymmenen vuotta, sitä olisi tarkasteltava uudelleen ottaen huomioon järjestelyn voimaantulon jälkeen tapahtuneet tekniset, taloudelliset ja hallinnolliset muutokset. Lisäksi kaikissa kulttuurivarantojen digitointiin liittyvissä julkisen ja yksityisen sektorin kumppanuuksissa kumppanina toimivalle kulttuurilaitokselle olisi myönnettävä täydet oikeudet digitoitujen kulttuurivarantojen käyttöön hankkeen päätyttyä.

- (45) Tiedon haltijoiden ja tiedon uudelleenkäyttäjien välisiin järjestelyihin, joissa ei nimenomaisesti myönnetä yksinoikeuksia mutta joiden voidaan kohtuudella odottaa rajoittavan asiakirjojen saatavuutta uudelleenkäyttöä varten, olisi kohdistettava julkista lisävalvontaa ja ne olisi siksi julkaistava vähintään kaksi kuukautta ennen niiden voimaantuloa, jotta asianomaisilla osapuolilla olisi mahdollisuus pyytää sopimuksen piiriin kuuluvien asiakirjojen uudelleenkäyttöä ja jotta ehkäistään riski, että mahdollisten uudelleenkäyttäjien joukkoa rajoitetaan. Tällaiset sopimukset olisi myös julkistettava niiden tekemisen jälkeen osapuolten sopimassa lopullisessa muodossa.
- (46) Tällä direktiivillä pyritään minimoimaan riski liiallisesta ensimmäisen toimijan edusta, joka voisi rajoittaa mahdollisten tiedon uudelleenkäyttäjien määrää. Kun sopimusjärjestelyt voivat, sen lisäksi, että jäsenvaltioilla on tämän direktiivin nojalla velvollisuus antaa asiakirjoja, edellyttää SEUT-sopimuksen 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua jäsenvaltion varojen siirtoa, tämä direktiivi ei saisi rajoittaa SEUT-sopimuksen 101–109 artiklassa vahvistettujen valtiontukisääntöjen ja muiden kilpailusääntöjen soveltamista. SEUT-sopimuksen 107–109 artiklassa vahvistetuista valtiontukisäännöistä seuraa, että valtion on varmennettava etukäteen, voiko asiaa koskeviin sopimusjärjestelyihin sisältyä valtiontukea, ja varmistettava, että järjestelyt ovat valtiontukisääntöjen mukaisia.

- (47) Tämä direktiivi olisi pantava täytäntöön ja sitä olisi sovellettava noudattaen ~~kaikkia henkilötietojen suojaa liittyviä periaatteita yksilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta 24 päivänä lokakuuta 1995 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 95/46/EY⁴¹ mukaisesti~~ ☒ täysimääräisesti henkilötietojen suojaa koskevaa unionin lainsäädäntöä, mukaan lukien Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2016/679⁴² ja Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2002/58/EY⁴³, eikä se rajoita mainitun lainsäädännön soveltamista ☒. ⇒ Anonymisointi on keino sovittaa yhteen julkisen sektorin tiedon mahdollisimman laajaan uudelleenkäytettävyyteen liittyvät edut ja tietosuojalainsäädännön mukaiset velvollisuudet, mutta se aiheuttaa kustannuksia. On asianmukaista pitää näitä kustannuksia yhtenä niistä kustannuseristä, jotka otetaan huomioon osana tämän direktiivin 6 artiklassa määriteltyjä jakelun marginaalikustannuksia. ⇐

⁴¹ EYVL L 281, 23.11.1995, s. 31.

⁴² Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2016/679, annettu 27 päivänä huhtikuuta 2016, luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta (yleinen tietosuoja-asetus) (EUVL L 119, 4.5.2016, s. 1).

⁴³ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2002/58/EY, annettu 12 päivänä heinäkuuta 2002, henkilötietojen käsittelystä ja yksityisyyden suojasta sähköisen viestinnän alalla (sähköisen viestinnän tietosuojadirektiivi) (EYVL L 201, 31.7.2002, s. 37).

↓ 2003/98/EY johdanto-osan 22
kappale

- (48) Tämä direktiivi ei vaikuta kolmansien osapuolten tekijänoikeuksiin. Selvyyden vuoksi todetaan, että tässä yhteydessä tekijänoikeuksilla tarkoitetaan ainoastaan tekijänoikeutta ja sen lähioikeuksia (myös *sui generis* -suojamuotoja). Tätä direktiiviä ei sovelleta teollisoikeuksien alaisiin asiakirjoihin, joita ovat muun muassa patentit, rekisteröidyt mallit ja tavaramerkit. Tällä direktiivillä ei vaikuteta julkisen sektorin elinten omistamiin tekijänoikeuksiin eikä sillä rajoiteta näiden oikeuksien käyttöä tässä direktiivissä asetettujen rajojen ulkopuolella. Tässä direktiivissä asetettuja velvoitteita olisi sovellettava ainoastaan siinä laajuudessa kuin ne ovat kansainvälisten tekijänoikeussuojasopimusten määräysten mukaisia; näistä sopimuksista mainittakoon erityisesti Bernin yleissopimus kirjallisten ja taiteellisten teosten suojaamisesta, jäljempänä 'Bernin yleissopimus', ja teollis- ja tekijänoikeuksien kauppaan liittyvistä näkökohdista tehty sopimus, jäljempänä 'TRIPS-sopimus'. Julkisen sektorin elinten olisi kuitenkin käytettävä tekijänoikeuksiaan uudelleenkäyttöä helpottavalla tavalla.

↓ 2013/37/EU johdanto-osan 9
kappale (mukautettu)

- (49) Asiakirjat, joihin kohdistuu kolmansien osapuolten teollis- ja tekijänoikeuksia, olisi jätettävä ☒ tämän ☒ direktiivin ~~2003/98/EY~~ soveltamisalan ulkopuolelle, kun otetaan huomioon unionin oikeus ja jäsenvaltioiden ja unionin kansainväliset velvoitteet, erityisesti ~~kirjallisten ja taiteellisten teosten suojaamisesta tehdystä Bernin yleissopimuksesta ja teollis- ja tekijänoikeuksien kauppaan liittyvistä näkökohdista tehdystä~~ ☒ TRIPS- ☒ sopimuksesta johtuvat velvoitteet. Jos kirjaston, korkeakoulujen kirjastot mukaan luettuina, museon tai arkiston hallussa olevaan asiakirjaan kohdistuvien teollis- ja tekijänoikeuksien alkuperäinen omistaja oli kolmas osapuoli ja näiden oikeuksien suoja-aika ei ole päättynyt, kyseistä asiakirjaa olisi tätä direktiiviä sovellettaessa pidettävä asiakirjana, johon kohdistuu kolmansien osapuolten teollis- ja tekijänoikeuksia.

↓ 2013/37/EU johdanto-osan 12
kappale (mukautettu)

- (50) ☒ Tätä ☒ ~~D~~ direktiiviä ~~2003/98/EY~~ olisi sovellettava rajoittamatta julkisen sektorin työntekijöiden kansallisten sääntöjen nojalla nauttimien oikeuksien, taloudelliset ja moraaliset oikeudet mukaan luettuina, noudattamista.

↓ 2013/37/EU johdanto-osan 13
kappale

- (51) Lisäksi kun asiakirja asetetaan saataville uudelleenkäytettäväksi, asianomaisella julkisen sektorin elimellä olisi edelleen oltava oikeus asiakirjan hyödyntämiseen.

↓ 2003/98/EY johdanto-osan 23
kappale

- (52) Välineet, jotka auttavat mahdollisia uudelleenkäyttäjiä löytämään uudelleenkäytettävissä olevia asiakirjoja ja uudelleenkäytön ehdot, voivat helpottaa huomattavasti julkisen sektorin asiakirjojen rajat ylittävää käyttöä. Siksi jäsenvaltioiden olisi varmistettava, että on toteutettu käytännön järjestelyjä, jotka auttavat uudelleenkäyttäjiä uudelleenkäytettävissä olevien asiakirjojen etsinnässä. Tällaisia järjestelyjä ovat esimerkiksi mahdollisuuksien mukaan internetin välityksellä saatavilla olevat luettelot tärkeimpien asiakirjojen (asiakirjat, joita on käytetty tai joita todennäköisesti käytetään laajalti uudelleen) sisältövaroista ja hajautettuihin sisältövaraluetteloihin linkitetyt portaalisivustot.

↓ 2003/98/EY johdanto-osan 24
kappale
⇒ uusi

- (53) Tällä direktiivillä ei rajoiteta ~~tekijänoikeuden ja lähioikeuksien tiettyjen piirteiden yhdenmukaistamisesta tietoyhteiskunnassa 22 päivänä toukokuuta 2001 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2001/29/EY⁴⁴ ja tietokantojen oikeudellisesta suojasta 11 päivänä maaliskuuta 1996 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 96/9/EY⁴⁵ soveltamista. Siinä esitetään ehdot, joiden puitteissa julkisen sektorin elimet voivat käyttää tekijänoikeuksiaan tiedon sisämarkkinoilla salliessaan asiakirjojen uudelleenkäytön. ⇒ Erityisesti jos julkisen sektorin elimet ovat direktiivin 96/9/EY 7 artiklan 1 kohdassa säädetyn oikeuden haltijoita, niiden ei pitäisi käyttää tätä oikeutta estääkseen tietokantoihin sisältyvän tiedon uudelleenkäytön tai rajoittaakseen sitä. ⇐~~

↓ 2013/37/EU johdanto-osan 27
kappale (mukautettu)

- (54) Komissio on kannattanut sellaisen verkossa ☒ julkaistavan avoimen datan kypsyysarvioinnin (Open Data Maturity Report) ☒ ~~toimivan julkisen sektorin tietoa koskevan tulosaulun~~ kehittämistä, joka sisältää julkisen sektorin tiedon uudelleenkäyttöä kaikissa jäsenvaltioissa koskevat tulosindikaattorit. ☒ Arvioinnin ☒ ~~Tulosaulun~~ säännöllinen ajan tasalle saattaminen auttaa parantamaan jäsenvaltioiden välistä tiedonvaihtoa ja toimintaperiaatteita ja käytäntöjä koskevan tiedon saatavuutta koko unionissa.

⁴⁴ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2001/29/EY, annettu 22 päivänä toukokuuta 2001, tekijänoikeuden ja lähioikeuksien tiettyjen piirteiden yhdenmukaistamisesta tietoyhteiskunnassa (EYVL L 167, 22.6.2001, s. 10).

⁴⁵ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 96/9/EY, annettu 11 päivänä maaliskuuta 1996, tietokantojen oikeudellisesta suojasta (EYVL L 77, 27.3.1996, s. 20).

↓ 2013/37/EU johdanto-osan 35
kappale
⇒ uusi

- (55) On tarpeen varmistaa, että jäsenvaltiot ⇒ seuraavat ⇐ ~~raportoivat komissiolle~~ julkisen sektorin tiedon uudelleenkäytön laajuutta ~~uudesta~~, tiedon saatavuutta koskevi ~~asta~~ ~~ehtojadoista~~ ja muutoksenhakukäytäntö ~~jäsenöistä~~.

↓ 2013/37/EU johdanto-osan 29
kappale
⇒ uusi

- (56) ⇒ Komissio voi avustaa ⇐ ~~Komission olisi avustettava~~ jäsenvaltioita tämän direktiivin johdonmukaisessa täytäntöönpanossa antamalla ⇒ ohjeita ja päivittämällä olemassa olevia ⇐ ohjeita, erityisesti suositeltavista vakimuotoisista luvista, tietoaaineistoista ja asiakirjojen uudelleenkäyttöä koskevien maksujen perimisestä, asianomaisia tahoja kuultuaan.

↓ 2013/37/EU johdanto-osan 15
kappale
⇒ uusi

- (57) Yksi sisämarkkinoiden toteuttamisen tärkeimmistä tavoitteista on luoda edellytykset, joilla edistetään unionin laajuisten palvelujen kehittämistä. Kirjastoilla, museoilla ja arkistoilla on hallussaan huomattava määrä arvokkaita julkisen sektorin tietovarantoja, varsinkin kun digitointihankkeiden ansiosta digitaalisen vapaasti käytettävissä olevan aineiston määrä on moninkertaistunut. Tällaiset kulttuuriperintökokoelmat ja niihin liittyvät metatiedot voivat muodostaa digitaalisten sisältötuotteiden ja -palveluiden perustan, ja ne tarjoavat valtavat mahdollisuudet innovatiiviseen uudelleenkäyttöön esimerkiksi oppimisen ja matkailun alalla. ⇒ Muut kulttuurilaitokset, kuten orkesterit, oopperat, baletit tai teatterit, ja niihin kuuluvat arkistot olisi jätettävä soveltamisalan ulkopuolelle niiden esittävään taiteeseen liittyvän erityisluonteen vuoksi ja koska lähes kaikki niiden materiaali kuuluu kolmansien osapuolten teollis- ja tekijänoikeuksien piiriin ja olisi siis tämän direktiivin soveltamisalan ulkopuolella. ⇐ ~~Laajentamalla mahdollisuuksia käyttää uudelleen julkista kulttuuriaineistoa mahdollistettaneen muun muassa se, että unionin yritykset voivat hyödyntää aineiston antamia mahdollisuuksia ja vaikuttaa osaltaan talouskasvuun ja työpaikkojen luomiseen.~~

↓ uusi

- (58) Jotta voitaisiin luoda olosuhteet, jotka tukevat asiakirjojen uudelleenkäyttöä, johon liittyy erityisesti talouden ja yhteiskunnan kannalta arvokkaita merkittäviä sosio-ekonomisia hyötyjä, komissiolle olisi siirrettävä Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 290 artiklan mukainen valta antaa säädöksiä, jotka koskevat korkean lisäarvon tietoaaineistojen luettelon hyväksymistä niiden asiakirjojen joukosta, joihin tätä direktiiviä sovelletaan, sekä näiden tietoaaineistojen julkaisemista ja uudelleenkäyttöä koskevien yksityiskohtaisten sääntöjen hyväksymistä. On erityisen tärkeää, että komissio asiaa valmistellessaan toteuttaa asianmukaiset kuulemiset, myös asiantuntijatasolla, ja että nämä kuulemiset toteutetaan paremmasta lainsäädännöstä 13

päivänä huhtikuuta 2016 tehdyssä toimielinten välisessä sopimuksessa vahvistettujen periaatteiden mukaisesti. Jotta voitaisiin erityisesti varmistaa tasavertainen osallistuminen delegoitujen säädösten valmisteluun, Euroopan parlamentille ja neuvostolle toimitetaan kaikki asiakirjat samaan aikaan kuin jäsenvaltioiden asiantuntijoille, ja Euroopan parlamentin ja neuvoston asiantuntijoilla on järjestelmällisesti oikeus osallistua komission asiantuntijaryhmien kokouksiin, joissa valmistellaan delegoituja säädöksiä.

- (59) EU:n laajuinen luettelo tietoaaineistoista, joihin liittyy erityisiä mahdollisuuksia sosio-ekonomisten hyötyjen tuottamiseen, yhdessä yhdenmukaistettujen uudelleenkäyttöehtojen kanssa ovat tärkeä mahdollistava tekijä rajat ylittävälle tietosovelluksille ja -palveluille. Komission olisi luettelon vahvistamiseen johtavan prosessin aikana toteutettava asianmukaiset kuulemiset, myös asiantuntijatasolla. Luettelossa olisi otettava huomioon alakohtainen lainsäädäntö, jolla jo säännellään tietoaaineistojen julkaisemista, samoin kuin G8-maiden avointa dataa koskevan peruskirjan teknisessä liitteessä ja komission tiedonannossa 2014 /C 240/01 määritellyt luokat.
- (60) Jotta voidaan varmistaa mahdollisimman suuri vaikutus ja helpottaa uudelleenkäyttöä, korkean lisäarvon tietoaaineistot olisi asetettava saataville uudelleenkäyttöä varten mahdollisimman pienin oikeudellisin rajoituksin ja maksutta. Ne olisi julkaistava sovellusrajapintojen kautta aina kun kyseessä oleviin tietoaaineistoihin sisältyy dynaamista dataa.

↓ 2003/98/EY johdanto-osan 25 kappale (mukautettu)

~~Jäsenvaltiot eivät voi riittävällä tavalla toteuttaa suunnitellun toiminnan tavoitteita, joita ovat yhteisön laajuisten, julkisen sektorin asiakirjoihin perustuvien tietotuotteiden ja palvelujen luomisen helpottaminen, julkisen sektorin asiakirjojen käytön edistäminen rajojen yli yritysten lisäarvotietotuotteissa ja palveluissa ja kilpailun vääristymien vähentäminen yhteisön markkinoilla, vaan ne voidaan toiminnan luontaisen yhteisön laajuuden ja vaikutusten takia saavuttaa paremmin yhteisön tasolla, joten yhteisö voi toteuttaa toimenpiteitä perustamissopimuksen 5 artiklassa vahvistetun toissijaisuusperiaatteen mukaisesti. Kyseisessä artiklassa vahvistetun suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tässä direktiivissä ei ylitetä sitä, mikä on näiden tavoitteiden saavuttamiseksi tarpeen. Tällä direktiivillä olisi saavutettava yhdenmukaistamisen vähimmäistaso, jotta vältettäisiin jäsenvaltioiden välisten erojen muodostuminen julkisen sektorin asiakirjojen uudelleenkäytössä,~~

↓ 2013/37/EU johdanto-osan 33 kappale

- (61) Jäsenvaltiot eivät voi riittävällä tavalla saavuttaa tämän direktiivin tavoitteita eli helpottaa unionin laajuisten julkisen sektorin asiakirjoihin perustuvien tietopohjaisten tuotteiden ja palveluiden luomista sekä varmistaa, että yhtäältä yksityiset yritykset, varsinkin pienet ja keskisuuret yritykset, voivat käyttää julkisen sektorin asiakirjoja tehokkaasti yli rajojen lisäarvoa tuottavissa tietopohjaisissa tuotteissa ja palveluissa ja toisaalta kansalaiset voivat käyttää niitä tehokkaasti, mikä helpottaa tiedon vapaata liikkuvuutta ja viestintää, vaan ne voidaan ehdotetun toimen yleiseurooppalaisen soveltamisalan vuoksi saavuttaa paremmin unionin tasolla. Sen vuoksi unioni voi

toteuttaa toimenpiteitä Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 5 artiklassa vahvistetun toissijaisuusperiaatteen mukaisesti. Kyseisessä artiklassa vahvistetun suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tässä direktiivissä ei ylitetä sitä, mikä on näiden tavoitteiden saavuttamiseksi tarpeen.

↓ 2013/37/EU johdanto-osan 34 kappale (mukautettu)
⇒ uusi

- (62) Tässä direktiivissä kunnioitetaan perusoikeuksia ja noudatetaan erityisesti Euroopan unionin perusoikeuskirjassa tunnustettuja periaatteita, ⇒ oikeus yksityiselämän kunnioittamiseen (7 artikla), ⇨ oikeus henkilötietojen suojaan (8 artikla), ja omistusoikeus (17 artikla) ⇒ ja vammaisten sopeutuminen yhteiskuntaan (26 artikla) ⇨ mukaan luettuina. Mitään tässä direktiivissä ei saisi tulkita tai panna täytäntöön ihmisoikeuksien ja perusvapauksien suojaamiseksi tehdyn eurooppalaisen yleissopimuksen vastaisella tavalla.

⇨ uusi

- (63) Komission olisi tehtävä arviointi tästä direktiivistä. Euroopan parlamentin, Euroopan unionin neuvoston ja Euroopan komission välillä 13 päivänä huhtikuuta 2016 tehdyn parempaa lainsäädäntöä koskevan toimielinten sopimuksen 22 kohdan mukaisesti⁴⁶ arvioinnin olisi perustuttava vaikuttavuutta, tehokkuutta, johdonmukaisuutta, merkityksellisyyttä ja EU:n tason lisäarvoa koskeviin kriteereihin ja sen olisi luotava pohja mahdollisten jatkotoimien vaikutustenarvioinnille.
- (64) Velvollisuus saattaa tämä direktiivi osaksi kansallista lainsäädäntöä olisi rajoitettava koskemaan ainoastaan niitä säännöksiä, joilla muutetaan aikaisempien direktiivien sisältöä. Velvollisuus saattaa sisällöltään muuttumattomat säännökset osaksi kansallista lainsäädäntöä perustuu aikaisempiin direktiiveihin.
- (65) Tämä direktiivi ei vaikuta liitteessä I olevassa B osassa mainittuihin jäsenvaltioita velvoittaviin määräaikoihin, joiden kuluessa jäsenvaltioiden on saatettava direktiivit osaksi kansallista lainsäädäntöä,

↓ 2003/98/EY (mukautettu)

OVAT HYVÄKSYNEET TÄMÄN DIREKTIIVIN:

ILUKU

YLEISET SÄÄNNÖKSET

1 artikla

Kohde ja soveltamisala

⁴⁶ EUVL L 123, 12.5.2016, s. 1.

1. Tällä direktiivillä vahvistetaan vähimmäissäännöt ~~jäsenvaltioiden julkisen sektorin elinten hallussa olevien asiakirjojen~~ ☒ seuraavien asiakirjojen ja tietojen ☒ uudelleenkäytölle sekä käytännön keinot niiden uudelleenkäytön helpottamiseksi:

a) ☒ jäsenvaltioiden julkisen sektorin hallussa olevat asiakirjat; ☒

↴ uusi

b) asiakirjat, joita pitävät hallussaan julkiset yritykset, jotka toimivat Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2014/25/EU⁴⁷ määritellyillä aloilla, sekä julkiset yritykset, jotka toimivat julkisen liikenteen harjoittajina Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1370/2007⁴⁸ 2 artiklan mukaisesti, julkiset yritykset, jotka toimivat julkisen palvelun velvoitteita täyttävinä lentoliikenteen harjoittajina Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1008/2008⁴⁹ 16 artiklan mukaisesti, ja julkiset yritykset, jotka toimivat julkisen palvelun velvoitteita täyttävinä yhteisön laivanvarustajina asetuksen (ETY) N:o 3577/92⁵⁰ 4 artiklan mukaisesti.

c) tutkimustiedot 10 artiklan 1 ja 2 kohdan ehtojen mukaisesti.

↓ 2003/98/EY

2. Tätä direktiiviä ei sovelleta:

↓ 2013/37/EU 1 artiklan 1 kohdan a alakohdan i alakohta

a) asiakirjoihin, joiden toimittaminen ei kuulu kyseisen julkisen sektorin elimen julkiseen tehtävään, joka määritellään kyseisen jäsenvaltion lainsäädännössä tai muissa sitovissa säännöissä, tai, jos tällaisia sääntöjä ei ole, asianomaisen jäsenvaltion yleisen hallintokäytännön mukaisesti, edellyttäen, että julkiset tehtävät ovat avoimia ja niitä valvotaan;

↴ uusi

b) julkisten yritysten asiakirjoihin, joiden tuottaminen ei ole osa jäsenvaltion lainsäädännössä tai muissa sitovissa säännöissä määriteltyjen yleistä etua koskevien palvelujen tarjoamista;

⁴⁷ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2014/25/EU, annettu 26 päivänä helmikuuta 2014, vesija energiahuollon sekä liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankinnoista ja direktiivin 2004/17/EY kumoamisesta (EUVL L 94, 28.3.2014, s. 243).

⁴⁸ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1370/2007, annettu 23 päivänä lokakuuta 2007, rautateiden ja maanteiden julkisista henkilöliikennepalveluista sekä neuvoston asetusten (ETY) N:o 1191/69 ja (ETY) N:o 1107/70 kumoamisesta (EUVL L 315, 3.12.2007, s. 1).

⁴⁹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1008/2008, annettu 24 päivänä syyskuuta 2008, lentoliikenteen harjoittamisen yhteisistä säännöistä yhteisössä (uudelleenlaadittu) (EUVL L 293, 31.10.2008, s. 3–20).

⁵⁰ Neuvoston asetus (ETY) N:o 3577/92, annettu 7 päivänä joulukuuta 1992, palvelujen tarjoamisen vapauden periaatteen soveltamisesta meriliikenteeseen jäsenvaltioissa (meriliikenteen kabotaasi) (EYVL L 364, 12.12.1992, s. 7–10).

↓ 2003/98/EY

cb) asiakirjoihin, joihin kohdistuu kolmansien osapuolten tekijänoikeuksia;

↓ 2013/37/EU 1 artiklan 1 kohdan
a alakohdan ii alakohta
(mukautettu)

de) asiakirjoihin, jotka eivät asiakirjojen saatavuutta koskevien jäsenvaltioiden järjestelmien perusteella ole saatavilla muun muassa seuraavista syistä:

- kansallisen turvallisuuden (eli valtion turvallisuuden) suojaaminen, puolustus tai yleinen turvallisuus,
 - tilastotietojen luottamuksellisuus,
 - kaupallinen luottamuksellisuus (~~esimerkiksi~~ ☒ mukaan lukien ☒ yritys-, ammatti- tai yhtiösalaisuus);
-

↓ 2013/37/EU 1 artiklan 1 kohdan
a alakohdan iii alakohta

eea) asiakirjoihin, joiden saatavuutta on rajoitettu asiakirjojen saatavuutta koskevien jäsenvaltioiden järjestelmien perusteella, myös tapauksissa, joissa asiakirjat käyttöönsä saadakseen kansalaisten tai yritysten on osoitettava, että asia koskee erityisesti heitä tai niitä;

feb) asiakirjojen osiin, jotka sisältävät ainoastaan logoja, vaakunoita tai tunnuksia;

gee) asiakirjoihin, jotka eivät ole saatavilla tai joiden saatavuutta on rajoitettu asiakirjojen saatavuutta koskevien järjestelmien perusteella henkilötietojen suojaamiseksi, ja sellaisiin kyseisten järjestelmien perusteella saatavilla olevien asiakirjojen osiin, jotka sisältävät henkilötietoja, joiden uudelleenkäyttö on ristiriidassa yksilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä annetun lain kanssa;

↓ 2003/98/EY

hd) asiakirjoihin, joita julkisen yleisradiotoiminnan harjoittajat, niiden tytäryhtiöt ja muut elimet ja näiden tytäryhtiöt tarvitsevat julkisesta yleisradiotoiminnasta muodostuvan tehtävänsä suorittamiseen;

↓ 2013/37/EU 1 artiklan 1 kohdan
a alakohdan v alakohta
⇒ uusi

if) muiden kulttuurilaitosten kuin kirjastojen, ⇒ korkeakoulujen kirjastojen, ⇐ museoiden ja arkistojen asiakirjoihin;

↓ 2013/37/EU 1 artiklan 1 kohdan
a alakohdan iv alakohta
⇒ uusi

~~j^e) ⇒ toisen tai alhaisemman asteen ⇐ koulutus ja tutkimuslaitosten, myös tutkimustulosten siirtämistä varten perustettujen järjestöjen, koulujen ja korkeakoulujen, korkeakoulujen kirjastot pois lukien, asiakirjoihin, eikä ⇒ , kaikkien muiden koulutuslaitosten tapauksessa, muihin kuin 1 artiklan 1 kohdan c alakohdassa tarkoitettuihin asiakirjoihin; ⇐~~

↓ uusi

k) muihin kuin 1 artiklan 1 kohdan c alakohdassa tarkoitettuihin tutkimusta harjoittavien organisaatioiden ja tutkimusta rahoittavien organisaatioiden, mukaan lukien tutkimustulosten siirtämistä varten perustetut organisaatiot, asiakirjoihin.

↓ 2013/37/EU 1 artiklan 1 kohdan
b alakohta

3. Tämä direktiivi perustuu asiakirjojen saatavuutta koskeviin jäsenvaltioiden järjestelmiin, eikä se vaikuta niihin.

↓ 2003/98/EY
→¹ 2013/37/EU 1 artiklan 1
kohdan c alakohta

~~4. Tällä direktiivillä ei kajota eikä millään tavalla vaikuteta →¹ unionin ← ja kansallisen lainsäädännön säännösten mukaiseen yksilöiden suojelun tasoon henkilötietojen käsittelyssä eikä sillä muuteta direktiivissä 95/46/EY säädettyjä velvollisuuksia ja oikeuksia.~~

~~4⁵.~~ Tässä direktiivissä asetettuja velvollisuuksia sovelletaan ainoastaan siinä laajuudessa kuin ne ovat kansainvälisten tekijänoikeussuojasopimusten määräysten mukaisia; näistä sopimuksista mainittakoon erityisesti Bernin yleissopimus ja TRIPS-sopimus.

↓ uusi

5. Julkisen sektorin elimet eivät saa käyttää direktiivin 96/9/EY 7 artiklan 1 kohdassa säädettyä tietokannan valmistajan oikeutta estääkseen tämän direktiivin mukaisen asiakirjojen uudelleenkäytön tai rajoittaakseen sitä.

6. Tällä direktiivillä säännellään jäsenvaltioiden julkisen sektorin elinten hallussa olevien asiakirjojen uudelleenkäyttöä, mukaan lukien asiakirjat, joihin sovelletaan Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä 2007/2/EY⁵¹.

⁵¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2007/2/EY, annettu 14 päivänä maaliskuuta 2007, Euroopan yhteisön paikkatietoinfrastruktuurin (INSPIRE) perustamisesta (EUVL L 108, 25.4.2007, s.1).

2 artikla

Määritelmät

Tässä direktiivissä tarkoitetaan:

1. 'julkisen sektorin elimellä' valtion viranomaisia, alueviranomaisia ja paikallisviranomaisia, julkisoikeudellisia laitoksia sekä yhden tai useamman tällaisen viranomaisen tai yhden tai useamman tällaisen julkisoikeudellisen laitoksen muodostamia yhteenliittymiä;
2. 'julkisoikeudellisella laitoksella' elintä,
 - a) joka on nimenomaisesti perustettu vastaamaan yleisen edun mukaisiin tarpeisiin ja joka ei harjoita teollista tai kaupallista toimintaa; ja
 - b) joka on oikeushenkilö; ja
 - c) jonka toiminta on suurimmaksi osaksi valtion, alue- tai paikallisviranomaisten tai muiden julkisoikeudellisten laitosten rahoittamaa, taikka jonka johto on näiden laitosten valvonnan alainen, taikka jonka hallinto-, johto- tai valvontaelimen jäsenistä valtio, alue- tai paikallisviranomainen tai muu julkisoikeudellinen laitos nimittää enemmän kuin puolet;

↓ uusi

3. 'julkisella yrityksellä' yritystä, jonka suhteen julkisen sektorin elimet voivat suoraan tai välillisesti käyttää määräysvaltaa omistuksen, rahoitusosuuden tai yritystä koskevien sääntöjen perusteella;

↓ 2013/37/EU 1 artiklan 2 kohta

- ~~49.~~ 'korkeakoululla' kaikkia julkisen sektorin elimiä, jotka tarjoavat akateemiseen loppututkintoon johtavaa keskiasteen jälkeistä korkea-asteen koulutusta;

↓ 2003/98/EY

- ~~53.~~ 'asiakirjalla'

- a) mitä tahansa tallennetta tallennusvälineestä riippumatta (paperilla tai sähköisessä muodossa tallennettuna tai äänenä, visuaalisessa muodossa tai audiovisuaalisena tallenteena);
- b) tällaisen tallenteen osaa;

↓ uusi

6. 'dynaamisella datalla' sähköisessä muodossa olevia asiakirjoja, joita päivitetään tiheästi tai reaaliaikaisesti;

7. 'tutkimustiedolla' digitaalisessa muodossa olevia asiakirjoja, jotka eivät ole tieteellisiä julkaisuja mutta jotka on koottu tai tuotettu tieteellisten tutkimustoimien

yhteydessä ja joita käytetään näyttönä tutkimusprosessissa tai joita pidetään tutkimusyhteisössä yleisesti tarpeellisina tutkimustulosten validoimiseksi;

8. 'korkean lisäarvon tietoaaineistoilla' asiakirjoja, joiden uudelleenkäyttöön liittyy merkittäviä sosio-ekonomisia hyötyjä, erityisesti siksi, että ne soveltuvat lisäarvopalvelujen ja -sovellusten luomiseen ja näihin tietoaaineistoihin perustuvista lisäarvopalveluista ja -sovelluksista hyötyvien joukko voi olla suuri;

↓ 2003/98/EY (mukautettu)

94. 'uudelleenkäytöllä' sitä, että luonnolliset henkilöt tai oikeushenkilöt käyttävät julkisen sektorin elinten hallussa olevia asiakirjoja kaupallisiin tai muihin kuin kaupallisiin tarkoituksiin, jotka poikkeavat alkuperäisestä julkisesta tehtävästä, jota varten asiakirjat tuotettiin. ☒ lukuun ottamatta ☐ Uudelleenkäyttönä ei pidetä julkisen sektorin elinten välistä asiakirjavaihtoa, jos se tapahtuu pelkästään niiden julkisten tehtävien hoitamiseksi;

~~5. 'henkilötiedoilla' direktiivin 95/46/EY 2 artiklan a alakohdan määritelmän mukaisia tietoja;~~

↓ 2013/37/EU 1 artiklan 2 kohta

106. 'koneellisesti luettavalla esitysmuodolla' tiedostomuotoa, jonka rakenne mahdollistaa sen, että ohjelmistot pystyvät helposti yksilöimään, tunnistamaan ja poimimaan siitä määrättyjä tietoja, yksittäiset tietoalkiot ja niiden rakenne mukaan lukien;

117. 'avoimella esitysmuodolla' tiedostomuotoa, joka on alustariippumaton ja julkinen ilman rajoitteita, jotka haittaisivat asiakirjojen uudelleenkäyttöä;

128. 'virallisella avoimella standardilla' standardia, joka on vahvistettu kirjallisessa muodossa ja jossa eritellään yksityiskohtaiset vaatimukset sille, miten ohjelmistojen yhteentoimivuus varmistetaan;

↓ uusi

13. 'kohtuullisella tuotolla' prosenttiosuutta perittävästä kokonaismaksusta sen osuuden lisäksi, joka tarvitaan kattamaan korvattavat kustannukset; tämä osuus saa olla enintään viisi prosenttiyksikköä suurempi kuin Euroopan keskuspankin kiinteä korko;

14. 'kolmannella osapuolella' muuta tietoja hallussaan pitävää luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä kuin julkisen sektorin elin tai julkinen yritys.

↓ 2013/37/EU 1 artiklan 3 kohta
⇒ uusi

3 artikla

Pääperiaate

1. Jollei 2 kohdasta muuta johdu, jäsenvaltioiden on varmistettava, että asiakirjoja, joihin tätä direktiiviä sovelletaan 1 artiklan mukaisesti, voidaan käyttää uudelleen kaupallisiin tai muihin kuin kaupallisiin tarkoituksiin III ja IV luvussa säädetyin ehdoin.

2. Kun kyseessä ovat asiakirjat, joiden osalta kirjastoilla, korkeakoulujen kirjastot mukaan lukien, sekä museoilla ja arkistoilla on teollis- ja tekijänoikeuksia, ⇒ sekä julkisten yritysten hallussa olevat asiakirjat, ⇐ jäsenvaltioiden on varmistettava, että tällaisten asiakirjojen uudelleenkäytön ollessa sallittua asiakirjoja voidaan käyttää uudelleen kaupallisiin tai muihin kuin kaupallisiin tarkoituksiin III ja IV luvussa säädetyin ehdoin.

↓ 2003/98/EY

II LUKU

UDELLEENKÄYTTÖÄ KOSKEVAT PYYNNÖT

4 artikla

Uudelleenkäyttöpyyntöjen käsittelyä koskevat vaatimukset

1. Julkisen sektorin elinten on käsiteltävä uudelleenkäyttöä koskevat pyynnöt, mahdollisuuksien mukaan ja tarkoituksenmukaisissa tapauksissa sähköisessä muodossa, ja asetettava asiakirjat pyynnön esittäjän saataville uudelleenkäyttöä varten, tai jos siihen tarvitaan lupa, viimeisteltävä hakijalle tehtävä käyttöoikeustarjous kohtuullisessa ajassa, joka vastaa aikaa, jossa tiedonsaantipyynnöt käsitellään.

2. Jos määräaikoja tai muita sääntöjä asiakirjojen pikaisesta toimittamisesta ei ole asetettu, julkisen sektorin elinten on käsiteltävä pyyntö ja toimitettava asiakirjat pyynnön esittäjälle uudelleenkäyttöä varten, tai jos siihen tarvitaan lupa, viimeisteltävä hakijalle tehtävä käyttöoikeustarjous enintään 20 työpäivän kuluessa pyynnön vastaanottamisesta. Tätä määräaikaa voidaan jatkaa 20 työpäivällä laajojen tai monimutkaisten pyyntöjen osalta. Tällaisissa tapauksissa pyynnön esittäjälle on ilmoitettava kolmen viikon kuluessa alkuperäisen pyynnön vastaanottamisesta, että sen käsittelyyn tarvitaan lisää aikaa.

↓ 2013/37/EU 1 artiklan 4 kohta

3. Evätessään pyynnön julkisen sektorin elinten on ilmoitettava pyynnön esittäjälle epäämisen syyt, jotka perustuvat kyseisen jäsenvaltion asiakirjojen saatavuutta koskevan järjestelmän soveltuviin säännöksiin tai tämän direktiivin, erityisesti 1 artiklan 2 kohdan a-~~gee~~ alakohdan tai 3 artiklan, nojalla hyväksytyihin kansallisiin säännöksiin. Kun pyynnön epääminen perustuu 1 artiklan 2 kohdan ~~ce~~ alakohtaan, julkisen sektorin elinten on ilmoitettava oikeudet omistava luonnollinen tai oikeushenkilö, jos tämä on tiedossa, tai vaihtoehtoisesti käyttöluvan antaja, jolta julkisen sektorin elin on saanut kyseisen aineiston. Kirjastoilta, korkeakoulujen kirjastot mukaan lukien, sekä museoilta ja arkistoilta ei edellytetä tällaista ilmoitusta.

4. Kaikissa uudelleenkäyttöä koskevissa päätöksissä on ilmoitettava, miten pyynnön esittäjä voi halutessaan hakea muutosta päätökseen. Näihin muutoksenhakukeinoihin on kuuluttava mahdollisuus sellaisen puolueettoman muutoksenhakuelimen suorittamaan uudelleenarviointiin, jolla on tarvittava asiantuntemus ja joka voi olla esimerkiksi kansallinen kilpailuviranomainen, asiakirjojen saatavuudesta vastaava kansallinen viranomainen tai kansallinen oikeusviranomainen ja jonka päätökset sitovat kyseistä julkisen sektorin elintä.

↓ 2003/98/EY (mukautettu)

⇒ uusi

5. ☒ Seuraavia tahoja ei voida vaatia noudattamaan tämän artiklan vaatimuksia: ☒

~~Edellä 1 artiklan 2 kohdan d, e ja f alakohdassa tarkoitettuja julkisen sektorin elimiä ei voida vaatia noudattamaan tämän artiklan vaatimuksia.~~

↓ uusi

a) julkiset yritykset;

b) koulutuslaitokset, tutkimusta harjoittavat organisaatiot ja tutkimusta rahoittavat organisaatiot.

↓ 2003/98/EY

III LUKU

UUELLEENKÄYTÖN EHDOT

↓ 2013/37/EU 1 artiklan 5 kohta
(mukautettu)

⇒ uusi

5 artikla

Saatavilla olevat esitysmuodot

1. ☒ Rajoittamatta V luvun soveltamista, ☒ julkisen sektorin elinten ⇒ ja julkisten yritysten ⇐ on asetettava asiakirjansa saataville kaikissa jo olemassa olevissa esitysmuodoissa ja kaikkina jo olemassa olevina kielitoisintoina ja, silloin kun se on mahdollista ja tarkoituksenmukaista, avoimessa koneellisesti luettavassa esitysmuodossa yhdessä niitä koskevien metatietojen kanssa. Sekä esitysmuodon että metatietojen ☒ on ☒ ~~olisi~~ mahdollisuuksien mukaan oltava virallisten avointen standardien mukaisia.

2. Edellä olevasta 1 kohdasta ei seuraa, että julkisen sektorin elimillä ⇒ tai julkisilla yrityksillä ⇐ olisi kyseistä kohtaa noudattaakseen velvollisuus luoda tai muuntaa asiakirjoja tai toimittaa niistä otteita, jos tätä velvollisuutta ei voida täyttää yksinkertaisin toimenpitein ja siitä aiheutuu suhteetonta vaivaa.

3. Julkisen sektorin elimiä ⇒ ja julkisia yrityksiä ⇐ ei voida tämän direktiivin perusteella vaatia jatkamaan tietyn tyyppisten asiakirjojen tuottamista ja säilyttämistä, jotta yksityisen tai julkisen sektorin organisaatio voisi käyttää niitä uudelleen.

↓ uusi

4. Julkisen sektorin elinten ja julkisten yritysten on asetettava dynaaminen data saataville uudelleenkäyttöä varten heti sen keräämisen jälkeen sopivien sovellusrajapintojen (API-liittymien) kautta.

5. Jos julkisen sektorin elimen tai julkisen yrityksen taloudelliset ja tekniset valmiudet eivät riitä asiakirjojen asettamiseen saataville heti niiden keräämisen jälkeen, 4 kohdassa tarkoitetut asiakirjat on asetettava saataville sellaisella aikavälillä, joka ei tarpeettomasti haittaa niiden taloudellisen potentiaalin hyödyntämistä.

↓ 2013/37/EU 1 artiklan 6 kohta
(mukautettu)
⇒ uusi

6 artikla

Maksujen määräytymisperiaatteet

1. ~~Jos asiakirjojen uudelleenkäytöstä peritään maksuja, ne~~ ⇒ Asiakirjojen uudelleenkäytön on oltava maksutonta tai maksut ~~eivät saa ylittää asiakirjojen jäljentämisestä, saataville asettamisesta ja jakelusta ⇒ sekä tarvittaessa henkilötietojen anonymisoinnista ja kaupallisesti luottamuksellisten tietojen suojaamiseksi toteutetuista toimenpiteistä~~ ⇐ aiheutuvia marginaalikustannuksia.

2. Edellä olevaa 1 kohtaa ei ☒ poikkeuksellisesti ☒ sovelleta:

a) julkisen sektorin elimiin, joiden on tuotettava tuloja kattaakseen huomattavan osan julkisen tehtävänsä hoitamisesta aiheutuvista kustannuksista;

~~b) poikkeuksellisesti asiakirjoihin, joiden osalta asianomaisten julkisen sektorin elimen on tuotettava riittävästi tuloja kattaakseen huomattavan osan niiden keräämisestä, tuottamisesta, jäljentämisestä ja jakelusta aiheutuvista kustannuksista. Nämä vaatimukset on määriteltävä jäsenvaltioiden lainsäädännössä tai muissa sitovissa säännöissä. Jos tällaisia sääntöjä ei ole, vaatimukset on määriteltävä jäsenvaltion yleisen hallintokäytännön mukaisesti;~~

be) kirjastoihin, korkeakoulujen kirjastot mukaan luettuina, sekä museoihin ja arkistoihin;₃

↓ uusi

c) julkisiin yrityksiin;

↓ 2013/37/EU 1 artiklan 6 kohta
(mukautettu)
⇒ uusi

3. Edellä 2 kohdan a ja bc alakohdassa tarkoitetuissa tapauksissa ~~asianomaisten julkisen sektorin elinten on laskettava~~ maksujen kokonaismäärä ☒ on laskettava ☒ jäsenvaltioiden vahvistamien objektiivisten, avointen ja varmistettavissa olevien perusteiden mukaisesti. ~~Kyseisten elinten~~ Asiakirjojen toimittamisesta ja uudelleenkäyttöoikeuksien luovuttamisesta asianmukaisena tilikautena ~~saadut saumat~~ kokonaistulot eivät saa ylittää niiden keräämisestä, tuottamisesta, jäljentämisestä ja jakelusta ⇒ sekä tarvittaessa henkilötietojen anonymisoinnista ja kaupallisesti luottamuksellisten tietojen suojaamiseksi toteutetuista toimenpiteistä ⇐ aiheutuvia kustannuksia ja investoinneille saatavaa kohtuullista tuottoa. Maksut on laskettava ~~kyseisiin julkisen sektorin elimiin~~ sovellettavien kirjanpitoperiaatteiden mukaisesti.

4. Kun 2 kohdan ~~be~~ alakohdassa tarkoitetut julkisen sektorin elimet perivät maksuja, asiakirjojen toimittamisesta ja uudelleenkäyttöoikeuksien luovuttamisesta asianmukaisena tilikautena saatavat kokonaistulot eivät saa ylittää niiden keräämisestä, tuottamisesta, jäljentämisestä, jakelusta, säilyttämisestä ja oikeuksien selvittämisestä ⇒ sekä tarvittaessa henkilötietojen anonymisoinnista ja kaupallisesti luottamuksellisten tietojen suojaamiseksi toteutetuista toimenpiteistä ⇐ aiheutuvia kustannuksia ja investoinneille saatavaa kohtuullista tuottoa. Maksut on laskettava kyseisiin julkisen sektorin elimiin sovellettavien kirjanpitoperiaatteiden mukaisesti.

↓ uusi

5. Korkean lisäarvon tietoaineistojen, joiden luettelo määritellään 13 artiklan mukaisesti, ja 1 artiklan 1 kohdan c alakohdassa tarkoitetun tutkimustiedon uudelleenkäytön on oltava käyttäjälle maksutonta.

↓ 2013/37/EU 1 artiklan 7 kohta
(mukautettu)

7 artikla

Avoimuus

1. Kun kyse on ~~julkisen sektorin elinten hallussa olevien~~ asiakirjojen uudelleenkäyttöä koskevista vakiomaksuista, kaikki sovellettavat ehdot ja maksujen tosiasiallinen määrä, maksujen laskentaperusteet mukaan luettuina, on vahvistettava etukäteen ja julkistettava, silloin kun se on mahdollista ja tarkoituksenmukaista, sähköisessä muodossa.

2. Kun kyse on muista kuin 1 kohdassa tarkoitetuista uudelleenkäyttöä koskevista maksuista, ~~kyseisen julkisen sektorin elimen on heti aluksi ilmoitettava, mitkä seikat otetaan huomioon~~ näitä maksuja määritettäessä ☒ huomioon otettavat seikat on ilmoitettava heti aluksi ☒. ~~Kyseisen julkisen sektorin elimen~~ ☒ Asiakirjojen haltijan ☒ on pyydettyä ilmoitettava myös, miten maksut on laskettu tietyn uudelleenkäyttöä koskevan pyynnön yhteydessä.

~~3. Edellä 6 artiklan 2 kohdan b alakohdassa tarkoitetut vaatimukset on vahvistettava etukäteen. Ne on julkistettava sähköisessä muodossa, silloin kun se on mahdollista ja tarkoituksenmukaista.~~

↓ uusi

3. Jäsenvaltioiden on julkaistava luettelo 6 artiklan 2 kohdan a alakohdassa tarkoitetuista julkisen sektorin elimistä.

↓ 2013/37/EU 1 artiklan 7 kohta

4. Julkisen sektorin elinten on varmistettava, että asiakirjojen uudelleenkäyttöä koskevan pyynnön esittäjälle tiedotetaan tämän käytettävissä olevista muutoksenhakukeinoista, jotka liittyvät tätä koskeviin päätöksiin tai käytäntöihin.

↓ 2003/98/EY

8 artikla

Luvat

↓ 2013/37/EU 1 artiklan 8 kohta
(mukautettu)

1. ~~Julkisen sektorin elimet voivat sallia uudelleenkäytön ehdoilla tai ne voivat~~
☒ Asiakirjojen uudelleenkäyttö voidaan sallia ehdoilla tai sille voidaan ☒ asettaa ehtoja, tarvittaessa luvan avulla. Näillä ehdoilla ei saa tarpeettomasti rajoittaa mahdollisuuksia käyttää asiakirjoja uudelleen, eikä niitä saa käyttää kilpailun rajoittamiseen.

↓ 2003/98/EY (mukautettu)

2. Jäsenvaltioissa, joissa käytetään lupia, jäsenvaltioiden on varmistettava, että sähköisessä muodossa on saatavilla yksittäisiä lupahakemuksia varten muunneltavissa olevia vakiomuotoisia lupia julkisen sektorin asiakirjojen uudelleenkäyttöä varten ja että luvat voidaan käsitellä sähköisesti. Jäsenvaltioiden on ~~kannustettava kaikkia julkisen sektorin elimiä käyttämään vakiomuotoisia lupia~~ ☒ edistettävä vakiomuotoisten lupien käyttöä ☒.

↓ 2013/37/EU 1 artiklan 9 kohta

9 artikla

Käytännön järjestelyt

Jäsenvaltioiden on toteutettava uudelleenkäytettävissä olevien asiakirjojen hakua helpottavia käytännön järjestelyjä, kuten luetteloja tärkeimpien asiakirjojen sisältövarannoista ja niihin liittyvistä metatiedoista, jotka ovat, silloin kun se on mahdollista ja tarkoituksenmukaista, saatavilla internetin välityksellä ja koneellisesti luettavassa muodossa, sekä sisältövarantoluetteluihin linkitettyjä portaalisivustoja. Jäsenvaltioiden on mahdollisuuksien mukaan helpotettava asiakirjojen monikielistä hakua.

↕ uusi

10 artikla

Tutkimustiedon saatavuus ja uudelleenkäyttö

1. Jäsenvaltioiden on tuettava tutkimustiedon saatavuutta hyväksymällä kansallisia toimintapolitiikkoja ja asiaankuuluvia toimia, joilla pyritään saattamaan julkisrahoitteinen tutkimustieto avoimesti saataville ("avoimen saatavuuden periaatteet"). Avoimen saatavuuden periaatteet on osoitettava tutkimusta harjoittaville organisaatioille ja tutkimusta rahoittaville organisaatioille.

2. Tutkimustietoa on voitava käyttää uudelleen kaupallisiin tai muihin kuin kaupallisiin tarkoituksiin III ja IV luvussa säädetyin ehdoin, mikäli se on julkisesti rahoitettua ja tieto asetetaan saataville organisaatio- tai tutkimusalakohtaisen tietovaraston kautta. Tässä

yhteydessä on otettava huomioon oikeutetut kaupalliset edut ja olemassa olevat teollis- ja tekijänoikeudet. Tämä säännös ei rajoita 1 artiklan 2 kohdan c alakohdan soveltamista.

↓ 2003/98/EY (mukautettu)
⇒ uusi

IV LUKU

SYRJIMÄTTÖMYYS JA HYVÄ KAUPPATAPA

~~1140~~ artikla

Syrjimättömyys

1. Asiakirjojen uudelleenkäytön ehdot eivät saa olla syrjiviä toisiinsa verrattavissa olevien uudelleenkäyttölajien suhteen ☒, ei myöskään rajat ylittävän uudelleenkäytön suhteen ☒.
2. Jos julkisen sektorin elin käyttää uudelleen asiakirjoja julkisen tehtävänsä ulkopuolisessa kaupallisessa toiminnassa, siihen on sovellettava samoja ehtoja ja maksuja kuin muihinkin käyttäjiin.

~~1244~~ artikla

Yksinoikeusjärjestelyjen kieltäminen

1. Asiakirjojen on oltava kaikkien mahdollisten markkinoilla toimijoiden uudelleenkäytettävissä, vaikka yksi tai useampi markkinoilla toimija jo tarjoaisi näihin asiakirjoihin perustuvia lisäarvotuotteita. Asiakirjoja hallussaan pitävien julkisen sektorin elinten ⇒ tai julkisten yritysten ⇐ ja kolmansien osapuolten sopimukset tai muut järjestelyt eivät saa sisältää yksinoikeuksia.
2. Jos yksinoikeus on kuitenkin välttämätön yleistä etua koskevan palvelun tarjoamiseksi, tällaisen yksinoikeuden myöntämisperustetta on tarkasteltava uudelleen säännöllisesti vähintään kolmen vuoden välein. Tämän direktiivin voimaantulon jälkeen luoduttujen yksinoikeusjärjestelyjen ⇒ on asetettava julkisesti saataville vähintään kaksi kuukautta ennen niiden voimaantuloa. Näiden järjestelyjen lopullisten ehtojen ⇐ on oltava avoimia ja ☒ ne on asetettava julkisesti saataville ☒ ~~julkisesti saatettuja~~.

↓ 2013/37/EU 1 artiklan 10
kohdan a alakohta

Tätä kohtaa ei sovelleta kulttuurivarantojen digitointiin.

↓ 2013/37/EU 1 artiklan 10
kohdan b alakohta

~~32-a.~~ Sen estämättä, mitä 1 kohdassa säädetään, tapauksissa, joissa yksinoikeus liittyy kulttuurivarantojen digitointiin, yksinoikeusajanjakso ei saa yleensä olla kymmentä vuotta pidempi. Jos tämä ajanjakso on kymmentä vuotta pidempi, sen kesto on tarkasteltava uudelleen yhdenkymmenen vuoden välein ja sen jälkeen tarvittaessa seitsemän vuoden välein.

Ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettujen järjestelyjen, joilla myönnetään yksinoikeus, on oltava avoimia ja ne on julkistettava.

Kun kyse on ensimmäisessä alakohdassa tarkoitetusta yksinoikeudesta, asianomaiselle julkisen sektorin elimelle on osana kyseisiä järjestelyjä toimitettava veloituksetta kopio digitoiduista kulttuurivarannoista. Kopio on asetettava saataville uudelleenkäyttöä varten yksinoikeusajanjakson päättyessä.

↓ uusi

4. Oikeudelliset ja käytännön järjestelyt, joissa ei nimenomaisesti myönnetä yksinoikeutta mutta joiden tarkoituksena on rajoittaa tai joiden voidaan kohtuudella odottaa rajoittavan asiakirjojen saatavuutta uudelleenkäyttöä varten muille tahoille kuin järjestelyyn osallistuvalla kolmannelle osapuolelle, on asetettava julkisesti saataville vähintään kaksi kuukautta ennen niiden voimaantuloa. Näiden järjestelyjen lopullisten ehtojen on oltava avoimia ja ne on asetettava julkisesti saataville.

↓ 2013/37/EU 1 artiklan 10
kohdan c alakohta (mukautettu)

~~3. Yksinoikeusjärjestelyjen, jotka ovat voimassa 1 päivänä heinäkuuta 2005 ja joihin ei voida soveltaa 2 kohdan mukaisia poikkeuksia, voimassaolo päättyy sopimuksen päättyessä tai joka tapauksessa viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2008.~~

↓ 2013/37/EU 1 artiklan 10
kohdan d alakohta (mukautettu)

54. Yksinoikeusjärjestelyjen, jotka ovat voimassa 17 päivänä heinäkuuta 2013 ja joihin ei voida soveltaa 2 ja ~~32 a~~ kohdan mukaisia poikkeuksia, voimassaolo päättyy sopimuksen päättyessä tai joka tapauksessa viimeistään 18 päivänä heinäkuuta 2043, ~~sanotun kuitenkaan rajoittamatta 3 kohdan soveltamista.~~

↓ uusi

V LUKU

KORKEAN LISÄÄRVON TIETOAINEISTOT

13 artikla

Korkean lisäarvon tietoaaineistojen luettelo

1. Tämän direktiivin tavoitteiden saavuttamiseksi komissio hyväksyy korkean lisäarvon tietoaaineistojen luettelon niiden asiakirjojen joukosta, joihin tätä direktiiviä sovelletaan, sekä näiden tietoaaineistojen julkaisemista ja uudelleenkäyttöä koskevat yksityiskohtaiset säännöt.

2. Näiden tietoaineistojen on oltava saatavilla maksutta, koneellisesti luettavassa muodossa ja API-liittymien kautta. Uudelleenkäytön ehtojen on oltava yhteensopivia avointen vakiomuotoisten lupien kanssa.

3. Edellä 2 kohdassa tarkoitettua avointa saatavuutta ei poikkeuksellisesti sovelleta julkisten yritysten korkean lisäarvon tietoaineistoihin, jos 13 artiklan 7 kohdassa tarkoitettu vaikutustenarviointi osoittaa, että tietoaineistojen asettaminen saataville maksutta johtaa huomattavaan kilpailun vääristymiseen kyseessä olevilla markkinoilla.

4. Komissio voi 2 kohdassa esitettyjen ehtojen lisäksi määritellä muita sovellettavia sääntöjä, erityisesti

a) uudelleenkäyttöä koskevat ehdot;

b) tietojen ja metatietojen muodot ja niiden julkaisemista ja levittämistä koskevat tekniset säännöt.

5. Tietoaineistojen valinnan 1 kohdassa tarkoitettuun luetteloon on perustuttava arviointiin siitä, minkälaiset mahdollisuudet niillä on tuottaa sosio-ekonomisia hyötyjä, kuinka paljon niillä on käyttäjiä ja kuinka paljon niiden avulla voidaan tuottaa tuloja, sekä siitä, kuinka hyvin ne voidaan yhdistää muihin tietoaineistoihin.

6. Komissio hyväksyy tässä artiklassa tarkoitetut toimenpiteet SEUT-sopimuksen 290 artiklan mukaisella delegoidulla säädöksellä ja 14 artiklassa säädettyä menettelyä noudattaen.

7. Komissio tekee ennen delegoidun säädöksen hyväksymistä vaikutustenarvioinnin, johon sisältyy kustannus-hyötyanalyysi, ja varmistaa, että säädös täydentää voimassa olevia alakohtaisia säädöksiä tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluvien asiakirjojen uudelleenkäytön suhteen. Kun on kyse julkisten yritysten hallussa olevista korkean lisäarvon tietoaineistoista, vaikutustenarvioinnissa on kiinnitettävä erityistä huomiota julkisten yritysten asemaan kilpailuun perustuvassa taloudellisessa ympäristössä.

↓ 2003/98/EY

VII LUKU

LOPPUSÄÄNNÖKSET

↓ uusi

14 artikla

Siirretyn säädösvallan käyttäminen

1. Komissiolle siirrettyä valtaa antaa delegoituja säädöksiä koskevat tässä artiklassa säädetyt edellytykset.

2. Siirretään komissiolle [tämän direktiivin voimaantulopäivästä] viiden vuoden ajaksi 13 artiklassa tarkoitettu valta antaa delegoituja säädöksiä. Komissio laatii siirrettyä säädösvaltaa koskevan kertomuksen viimeistään yhdeksän kuukautta ennen tämän viiden vuoden kauden päättymistä. Säädösvallan siirtoa jatketaan ilman eri toimenpiteitä samanpituisiksi kausiksi, jollei Euroopan parlamentti tai neuvosto vastusta tällaista jatkamista viimeistään kolme kuukautta ennen kunkin kauden päättymistä.

3. Euroopan parlamentti tai neuvosto voi milloin tahansa peruuttaa 13 artiklassa tarkoitettun säädösvallan siirron. Peruuttamispäätöksellä lopetetaan tuossa päätöksessä mainittu säädösvallan siirto. Peruuttaminen tulee voimaan sitä päivää seuraavana päivänä, jona sitä koskeva päätös julkaistaan *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*, tai jonakin myöhempänä, kyseisessä päätöksessä mainittuna päivänä. Peruuttamispäätös ei vaikuta jo voimassa olevien delegoitujen säädösten pätevyYTEEN.

4. Ennen kuin komissio hyväksyy delegoidun säädöksen, se kuulee kunkin jäsenvaltion nimeämiä asiantuntijoita paremmasta lainsäädännöstä 13 päivänä huhtikuuta 2016 tehdystä toimielinten välisessä sopimuksessa vahvistettujen periaatteiden mukaisesti.

5. Heti kun komissio on antanut delegoidun säädöksen, komissio antaa sen tiedoksi yhtäaikaaisesti Euroopan parlamentille ja neuvostolle.

6. Edellä olevan 13 artiklan nojalla annettu delegoitu säädös tulee voimaan ainoastaan, jos Euroopan parlamentti tai neuvosto ei ole kahden kuukauden kuluessa siitä, kun asianomainen säädös on annettu tiedoksi Euroopan parlamentille ja neuvostolle, ilmaissut vastustavansa sitä tai jos sekä Euroopan parlamentti että neuvosto ovat ennen mainitun määräajan päättymistä ilmoittaneet komissiolle, että ne eivät vastusta säädöstä. Euroopan parlamentin tai neuvoston aloitteesta tätä määräaikaa jatketaan kahdella kuukaudella.

↓ 2003/98/EY (mukautettu)

1542 artikla

~~Täytäntöpano~~ ☒ Saattaminen osaksi kansallista lainsäädäntöä ☒

1. Jäsenvaltioiden on saatettava ~~tämän direktiivin~~ ☒ [...] artiklan ☒ noudattamisen edellyttämät lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset voimaan viimeistään ~~1 päivänä heinäkuuta 2005~~ ☒ [...] päivänä [...] kuuta [...] ☒. Niiden on ☒ viipymättä toimitettava nämä säännökset kirjallisina komissiolle ☒ ~~ilmoitettava tästä komissiolle viipymättä~~.

~~Kyseisissä~~ ☒ Näissä ☒ jäsenvaltioiden antamissa säädöksissä on viitattava tähän direktiiviin tai ☒ niihin on liitettävä tällainen viittaus, kun ne julkaistaan virallisesti ☒ ~~niitä virallisesti julkaistaessa niihin on liitettävä tällainen viittaus~~. ☒ Niissä on myös mainittava, että voimassa olevissa laeissa, asetuksissa ja hallinnollisissa määräyksissä olevat viittaukset tällä direktiivillä kumottuihin direktiiveihin on katsottava viittauksiksi tähän direktiiviin. ☒ Jäsenvaltioiden on säädettävä siitä, miten viittaukset ☒ ja maininta ☒ tehdään.

☒ 2. Jäsenvaltioiden on toimitettava tässä direktiivissä säännellyistä kysymyksistä antamansa keskeiset kansalliset säännökset kirjallisina komissiolle. ☒

~~164~~ artikla

~~Uudelleentarkastelu~~ ☒ Arviointi ☒

1. Komissio ☒ arvioi ☒ ~~tarkastelee~~ tämän direktiivin soveltamista ~~uudelleen~~ ⇒ aikaisintaan neljän vuoden kuluttua sen saattamisesta osaksi kansallista lainsäädäntöä ☒ ~~ennen 18 päivää heinäkuuta 2018 ja toimittaa tarkastelunsa tulokset sekä mahdolliset tämän direktiivin muuttamista koskevat ehdotukset ☒ ja toimittaa ☒ Euroopan parlamentille, ja neuvostolle ⇒ ja Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ☒ ☒ kertomuksen tärkeimmistä arvioinnin aikana tehdyistä havainnoista ☒. ⇒ Arviointi toteutetaan paremmasta sääntelystä annettujen komission suuntaviivojen mukaisesti⁵². Jäsenvaltioiden on toimitettava tämän raportin laatimiseen tarvittavat tiedot komissiolle. ☒~~

~~2. Jäsenvaltioiden on annettava komissiolle kolmen vuoden välein kertomus uudelleenkäyttöä varten saataville asetetusta julkisen sektorin tiedosta, tiedon saatavuutta koskevista ehdoista ja muutoksenhakukäytännöistä. Kertomus on julkistettava, ja jäsenvaltioiden on sen perusteella tarkasteltava 6 artiklan täytäntöönpanoa ja erityisesti marginaalikustannukset ylittävien maksujen perimistä.~~

~~23. Edellä 1 kohdassa tarkoitettussa uudelleentarkastelussa ☒ Arvioinnissa ☒ on kiinnitettävä erityistä huomiota tämän direktiivin soveltamisalaan ja vaikutuksiin, mukaan lukien ☒ tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluvien ☒ julkisen sektorin asiakirjojen uudelleenkäytön kasvu, sovellettavien maksuperusteperiaatteiden vaikutukset, luonteeltaan lainsäädännöllisten ja hallinnollisten virallisten tekstien uudelleenkäyttö ⇒ , muiden tahojen kuin julkisen sektorin elinten hallussa olevien asiakirjojen uudelleenkäyttö ☒ ja tietosuojaa koskevien sääntöjen ja uudelleenkäyttömahdollisuuksien välinen vuorovaikutus, sekä uusiin mahdollisuuksiin edistää sisämarkkinoiden moitteetonta toimintaa ja eurooppalaisen sisämarkkinoiden ⇒ datavetoisen talouden ☒ kehitystä.~~

17 artikla

Kumoaminen

Kumotaan direktiivi 2003/98/EY, sellaisena kuin se on muutettuna liitteessä I olevassa A osassa mainitulla direktiivillä, [15 artiklan 1 kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettua päivää seuraavasta päivästä], sanotun kuitenkaan rajoittamatta jäsenvaltioita velvoittavia, liitteessä I olevassa B osassa asetettuja määräaikoja, joiden kuluessa niiden on saatettava mainitut direktiivit osaksi kansallista lainsäädäntöä.

Viittauksia kumottuun direktiiviin pidetään viittauksina tähän direktiiviin liitteessä II olevan vastaavuustaulukon mukaisesti.

⁵² SWD (2017)350.

~~1844~~ artikla

Voimaantulo

Tämä direktiivi tulee voimaan ☒ kahdentenäkymmenentenä ☒ päivänä ☒ sen jälkeen, kun se on julkaistu ☒, jona se julkaistaan ~~Euroopan unionin virallisessa lehdessä~~.

~~1945~~ artikla

Osoitus

Tämä direktiivi on osoitettu kaikille jäsenvaltioille.

Tehty Brysselissä

Euroopan parlamentin puolesta
Puhemies

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja